

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill.,
under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500

Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVIII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Antradienis, Rugsė o-September 30 d., 1941

No. 230

RUSIJON IŠVEŽTU LIETUVIŲ PAVARDĖS

BRITAI BOMBARDAVO AŠTUONIS ITALŲ PRAMONĖS CENTRUS

Italai apšaudė Viduržemio jura plaukiantį britų kanvojų

LONDONAS, Anglija, rugs. 29 d. — Praėjus blogam orui, britų aviacija labai smarkiai bombardavo Italijos pramonės centrus, skelbia oficialus pranešimas.

Iš Anglijos pakilę orlaiviai bombardavo šiaurinės Italijos ginklų pramonės centrus, o Viduržemio jūros pakraščiuose esą britų lėktuvai bombardavo pietų Italijos ir salų pramonės centrus.

Alpiuose britų lakunai užtiklo labai didelę audrą ir buvo priversti skristi labai žemai, bet perskrido laimingai. Stipriai smugiai šiaurės Italijoje teko Genovos miestui ir uostui. Nukentėjo Turino ir Milano ginklų dirbtuvės.

Britų laivyno ministerija paskelbė, kad didelis britų kanvojus laimingai pasiekė Egiptą. Pakeliuje kanvojų užpuolė italų ir vokiečių aviacija, bet nuostolių beveik nepadarė.

Italai sužeidė vieną prekybinį britų laivą, kurį patys britų jūrininkai paskandino. Užmesta bomba ant vieno britų karo laivo, bet jis lengvai sužeistas. Visi paskandintame laive buvę jūrininkai išgelbėti ir laimingai pasiekė Egiptą.

ROMA, Italija, rugs. 29 d. — Britų aviacija praeitą naktį pa-

darė vieną stipriausių bombardimų, skelbia oficialus italų karo pranešimas.

Britai bombardavo ne tik paties Italijos miestus, bet smarkiai nukentėjo ir Rhodos saloje esantieji italų miestai. Sicilijoje britų aviacija užmušė 11 asmenų ir sužeidė 33. Rhodos saloje užmuštųjų skaičius siekia 12.

Daug italų tapo sužeista nuo priešlėktuvinių šovinių skeveldrų.

Italams pavyko numušti vieną britų lėktuvą. Britai skrido Italijon per Alpius ir iš Egipto. Bombardavo 8 didesnius miestus ir sukėlė didelių gaisrų.

Italų karo vadovybė skelbia, kad Viduržemio juroje vyko smarkios kovos su britų kanvojais. Italai paskandino tris britų kreiserius ir vieną prekybos laivą.

Britų kanvojus ėjo labai gerai ginkluotas ir vežė didoką aviacijos apsaugą. Orlaivių kovos ėjo ne tik prieš pačių laivų, bet ir didelėje aukštumoje.

Kovose italai neteko 8 orlaivių. Karo vadovybė skaito žuvusių vieną aviacijos pulkininką ir tris eskadrilių komandierius, kurie aktyviai dalyvavo kovose.

ČEKOSLOVAKIJOJE NACIAI ŠAUDO LABIAU PASIŽYMĖJUSIUS PILIEČIUS

Sušaudyti du čekų generolai

LONDONAS, Anglija, rugs. 29 d. — Londone veikianči čėkoslovakų valdžia skelbia, kad nacių paskirtas komisaras įsakė sušaudyti šešis čėkoslovakų veikėjus.

Sušaudytųjų tarpe randasi gen. Josef Bily, kuris buvo vyriausiu čėkoslovakijos karo jėgų viršininku.

Sušaudytas gen. Hugo Vojti, kuris komandavo Bratislavoj stovėjusį septintąjį čėkoslovakų kariuomenės korpusą.

Suimtas buvęs čekų premjeras

BERLYNAS, Vokietija, rugs. 29 d. — Reinhard Heydrich, naujai nacių paskirtas Čėkoslovakijos protektorius, paskelbė, kad tapo areštuotas buvęs čekų premjeras, gen. Alois Elias.

Jis bus teisiamas vokiečių "liaudies" teismo. Heydrich tvirtina, kad suimtasis renė sukilimą prieš vokiečius.

Vokiečių žinių agentūros prapazįsta, jog jau sušaudyta šeši asmenys, bet neskelbia žuvusiųjų vardų.

— Laisvų prancūzų generolas Catroux pareiškė, kad dabartinio karo metu Anglija ir laisvi prancūzai teiks Syrijos respublikai protekciją.

Bandė nužudyti slovų premjerą

LONDONAS, Anglija, rugs. 29 d. — Gauta žinių, kad vi-soje Čėkoslovakijos teritorijoje siaučia labai stiprus nacių teroras. Atvažiavę nacių agentai areštuoja visus labiau pasižymėjusius čekus.

Pradėjo veikti teismai, kurie už mažiausią įskundimą teisia ilgiems metams kalėti. Nu-teistiesiems atimamas visas tur-tas ir suimtieji siunčiami Vokietijos gilumon.

Buvo padarytas pasikėsini-mas slovų premjerui Bela Tukai nužudyti, bet jis išliko gyvas.

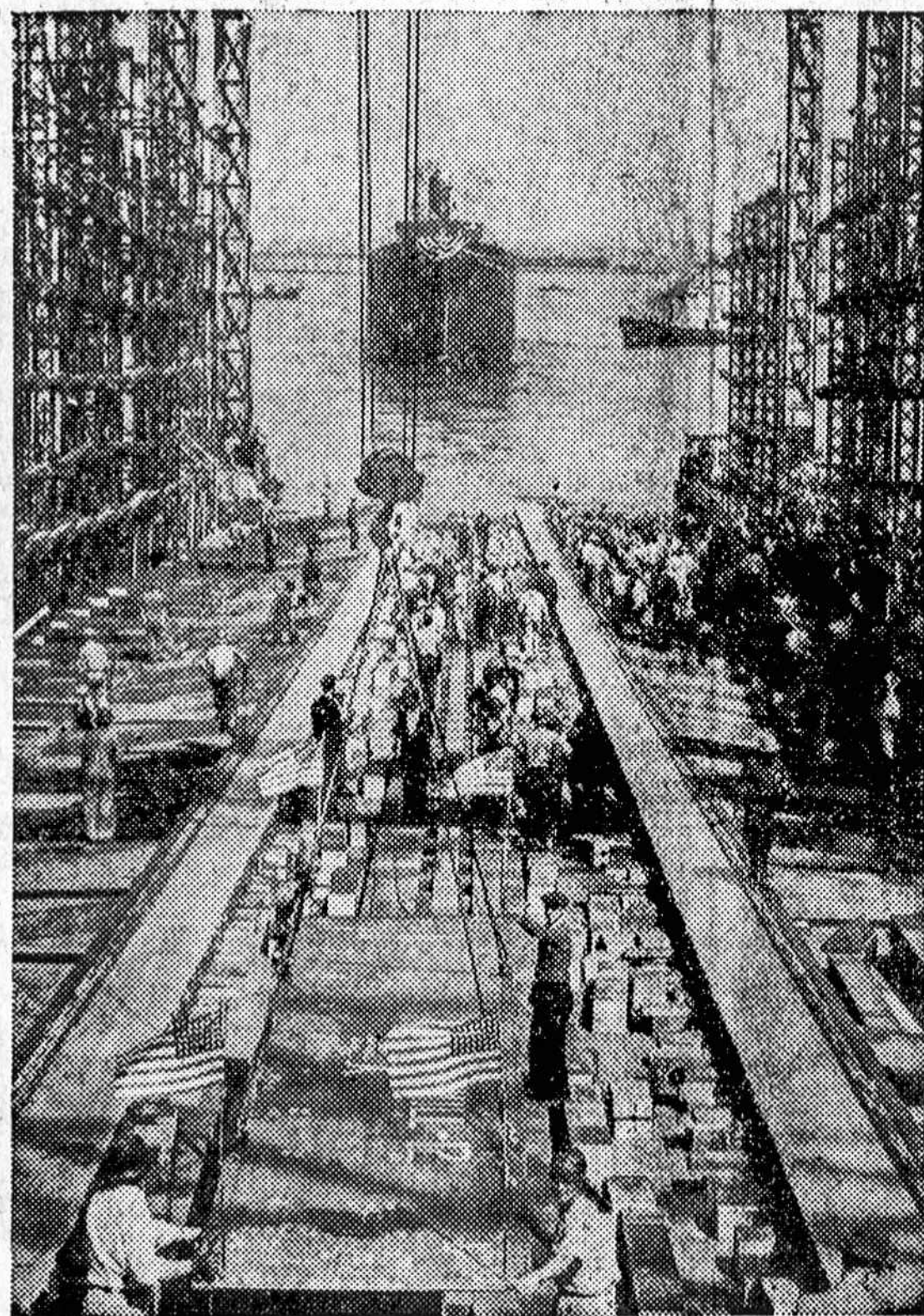
Rusai sumušė rumunų divizijas

MASKVA, Rusija, rugs. 29 d. — Sovietų karo jėgoms pavyko visiškai sunaikinti dvi rumunų divizijas, kurios bandė pulti Odesos srityje, skelbia rusų pranešimas.

Rusai paėmė nelaisvėn apie 300 rumunų karininkų, 47 pabrakas ir daug kitos karo medžiagos.

Prie Briansko sovietų karo jėgos sudavė labai smarkų smugį nacių tankams. Gen. Guderian armija buvo priversta trauktis atgal.

SKUBA STATYTI LAIVUS

Vos tik 10,000 tonų prekinis laivas Patrick Henry tapo nuleistas vandenin, darbininkai tuoj pradėjo toį pačioj vietoj statyti kitą.

VALSTYBĖS GYNĖJUI PATARIA IŠSIUSTI KOMUNISTŲ AGENTŲ H. BRIDGES

CIO veikėjas dirba komunistams

WASHINGTON, D. C., rugs. 29 d. — Imigracijos agentas Sears, kuris pirmininkavo H. Bridges byloje, patarė valstybės gynėjui Biddle išsiusti Bridges Australijon.

Sears tvirtina, kad Bridges priklausė komunistų partijai, kuri skelbia, jog reikia nuvertinti Amerikos valdžią.

Sears tvirtina, kad ši byla yra antroji, kurioje buvo sprendžiamas CIO veikėjo H. Bridges išsiuntimas.

Hull pataria keisti neutralumo įstatymą

WASHINGTON, D. C., rugs. 29 d. — Sekretorius Hull šiandien pareiškė laikraštininkams, kad jis pataria keisti dabar veikiančią neutralumo įstatymą, bet ne panaikinti.

Manoma, kad įstatymas bus pakeistas ta prasme, jog Amerikos laivams bus leista įplaukti.

O R A S

Debesuotas, šiltesnis, gali lyti.
Saulė teka — 6:45; leidžiasi — 6:36.

"Naujienų" Raštinė

SEKMADIENIAIS Naujienų raštinė dabar atdara nuo 9:00 val. ryto iki 1:00 val. popiet.

ŠEŠTADIENIAIS atdara nuo 8:00 v. ryto iki 6 v. vakaro.

KITOMIS DIENOMIS atdara nuo 8:00 val. ryto iki 8:00 val. vakaro.

Naciai bombarduoja Krymą

LONDONAS, Anglija, rugs. 29 d. — Britų karo sluoksniai turi žinių, jog nacių aviacija labai smarkiai bombardavo visas susisiekimo priemones Krymo pusiasalyje.

Perekopo sąsmaukoje naciai bandė pulti, bet kai įsitikino, jog nepajėgs palaužti stiprinimų, nustojo atakavę.

Kovos vyksta Krymo srityje, bet sovietų karo vadovybė tikisi sulaukyti nacių.

Golfo čempionės mirties paslaptis

LEXINGTON, Ky., rugs. 29 d. — Policijos agentai deda pastangas išaiškinti Amerikos golfo čempionės Marion Miley užmuškų tikslus.

Policija nenori tikėti, kad vien pasipelnymas būtų priverstęs žmogžudžius taip žiauria pasielgti.

Policija surado kelias pirštų nospaudas ir dvi ištruktusias sagutes. Marion Miley turėjo kelis golfo čempionatus viso Amerikos turnyruose.

— Britų generolai Wavell ir Auchinleck praeitą šeštadienį susitiko Bagdade ir aptarė bendrą planą artimiems rytams nacių ginti.

— Lordas Halifax su žmona iš Lisabono orlaiviu išskrido į New Yorką.

— Britai pardavė Ameriko, turimų vertės popierių už pusę bilijono dolerių.

— Marriner Eccles pataria sudaryti centralizuotą darbininkų organizaciją, kuri veikty su valdžia infliacijai išvengti.

— Paragvajų auga nepasitenkinimas dabartiniu prezidentu Morinigo. Jis išgrudo labai daug žmonių į koncentracijos stovyklas.

Maskvoje prasidėjo pasitarimai

MASKVA, Rusija, rugs. 29 d. — Šiandien Maskvoje prasidėjo Jungtinių Valstybių, Anglijos ir sovietų Rusijos atstovų pasitarimai.

Stalinas priėmė Harrimaną ir Beaverbrooką, amerikiečių ir britų delegacijų pirmininkus. Sovietų valdžia tikisi sulaukti labai gerų rezultatų iš šių pasitarimų.

Harriman pasakė, jog Amerikos valdžia yra pasiryžusi galimai sėkmingiau padėti rusams.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Čėkoslovakų valdžia tvirtina, kad vakar vokiečiai sušaudė 20 asmenų Čėkoslovakijoje.

— Sovietų karo jėgos pradėjo puolimus įvairiuose frontuose. Leningrado ir centro frontuose puolimas vystosi pasekmingai.

— Praeitą naktį britų aviacija vėl bombardavo Italijos miestus.

— Vokiečiai išleido 300 sunkiai sužeistų britų kareivių per Šveicariją, kad galėtų pasikeisti su sužeistais vokiečiais.

— Honduras ir Nikaragua valstybėse siaučia labai smarkios audros, kurios kraštui neša milijoninius nuostolius.

— Italų valdžia uždraudė pardavinėti audinius. Valdžia perima visišką kontrolę ir įveda korteles.

— Paragvajaus policija areštavo 21 studentą ir pasiuntė į koncentracijos stovyklą.

BOLŠEVIKAI IŠVEŽE SOVIETŲ RUSIJON 871 VAGONĄ LIETUVIŲ

Raudonojo Kryžiaus ekspedicija, ieškodama tremtinių, pasiekė Polocką

CHICAGO, Illinois, rugs. 29 d. — Lietuvos Piliečių Sąjunga, kurios pirmininku yra Rapolas Skipitis ir iždinku Dr. Pranas Ancevičius, prisiuntė bolševikų nužudytų ir sovietų Rusijon išvežtų asmenų sąrašą.

Lietuvos Raudonasis Kryžius, kuriam vadovauja Dr. Gar-mus, pasiuntė specialią ekspediciją tais keliais, kuriais bolševikai vežė lietuvius Rusijon. Ekspedicija pasiekė Drysą, visai prie Polocko, ir pakeliu rėmė žinias apie išvežamus lietuvių ešalonus.

Pirmas bolševikų paruoštas ešalonas išvežtas iš Kauno birželio 15 dienos rytą. Iš viso ešalone buvo 59 vagonai.

Į vagonus grudo senus ir ligotus

Suimtuosius bolševikai užkaldavo į prekinis vagonus ir neišleisdavo net būtiniams gamtos reikams. Pakeliu neduodavo vandens, nė maisto.

I tuos pačius vagonus bolševikai grudo senus, mažus, vaikus, moteris ir ligonius. Daugelis išvežamų lietuvių mirė užkal-tuose vagonuose.

Raudonojo Kryžiaus atstovams pavyko nustatyti, jog per Vilnių bolševikai išvežė Rusijon 871 prigrustą vagoną. I kiekviena vagoną grūdavo nuo 40 iki 70 asmenų.

Drysą stotin atvažiavę ekspedicijos nariai patyrė, jog pro tą stotį pravažiavo 13 ešalonų tremtinių. Daugpilyje išaiškino, jog pravažiavo du lietuvių tremtinių ešalonai.

Gausime papildomą sąrašą

Lietuvos Raudonasis Kryžius prisiuntė 602 asmenų sąrašą, bet šis sąrašas yra toli gražu ne pilnas. Jame surašytos tik tos pavardės, kurias pavyko nustatyti ir patikrinti.

Nukentėjusius, išvežtų ir žuvusių skaičius yra žymiai didesnis. Sąrašas bus papildomas, kai bus gauta daugiau žinių.

Smulkiau apie išvežtuosius ir žuvusius lietuvius skaitykite Rapolo Skipičio raštą, kuris spaudžiamas ketvirtame šio laikraščio puslapyje.

RUSIJON IŠVEŽTŲ ARBA BOLŠEVIKŲ NUŽUDYTŲ LIETUVIŲ SĄRAŠAS

1. Pranas Gaizauskas, Dvarelių Vienk., Tauragės Apsk., sužeimas išvežtas
2. Antanas Dedele, žurnalistas, su šeima išvežtas
3. Juozas Levickas, žurnalistas, su žmona išvežtas
4. Valentinas Bružas, su žmona ir 2 dukrelėmis išvežtas
5. Albinas Grebliauskas, su žmona ir 2 dukrelėmis išvežtas
6. Adolfas Baltokas, agronomas, žemėininkas, Kedainių aps., išvežtas
7. Kazys Butavičius, agronomas, išvežtas
8. Česnakaitė, agronomė, žuvo Alytuje
9. Jonas Dziekevičius, agronomas, išvežtas
10. Juozas Duoblys, agronomas, išvežtas kalnais
11. Grigonis, agronomas, Rokiškio aps., išvežtas
12. Feliksas Grumbinas, Utenos aps., išvežtas
13. Leonas Jasenas, agronomas, su žmona išvežti
14. Zigmas Jasienskis, agronomas, išvežtas
15. Aleksas Jurčys, agronomas, išvežtas
16. Jonas Juška, agronomas, Plinkščių žemės ukio mokykloje išvežtas su žmona
17. Mečys Kaulakis, agronomas, išvežtas
18. Vincas Kundrotas, agronomas, išvežtas
19. Mikas Klungevičius, agronomas, išvežtas
20. Aleksas Laimus, agronomas, išvežtas
21. Kostas Leinartas, agronomas, išvežtas
22. Stasys Jakubauskas, buvęs žemės ukio rūmų direktorius išvežtas, kalnais
23. Vincas Labalaukis, agronomas, išvežtas iš Krosnos, Marijampolės aps.
24. Stepas Kirdeikis, agronomas, išvežtas iš Marijampolės cukraus fabriko
25. Kazys Matukaitis, agronomas, išvežtas iš Plinkščių žemės ukio mokyklos
26. Bronė Matukaitienė, agronomė, išvežta iš Plinkščių žemės ukio mokyklos
27. Jonas Masiulis, agronomas, išvežtas iš Panevėžio kalėjimo
28. Albertas Lekas, agronomas, žuvo partizanų
29. Vincas Orentas, agronomas, išvežtas iš Tauragės
30. Liudas Petruškevičius, agronomas, išvežtas iš Šiaulių
31. Eduardas Počvaitis, agronomas, išvežtas iš Vilkaviškio
32. Skipitytė -Gerbauskienė, agronomė, išvežta iš Pakruo-jaus
33. Kazys Statulevičius, agronomas, išvežtas iš kalėjimo
34. Antanas Stankunas, agronomas, išvežtas iš Vilkaviškio
35. Kazys Steikunas, agronomas, išvežtas iš Biržų žemės ukio mokyklos
36. Pranas Strazdas, su žmona agronomė, išvežtas iš Veprių žemės ukio mokyklos
37. Jonas Sirutis, agronomas, išvežtas iš Lazdijų
38. Antanas Šadeika, agronomas, išvežtas iš Rokiškio
39. Juozas Šalinskas, agronomas, išvežtas iš Telšių (Tasą ketvirtame puslapyje)

P. P.

Mažoji Lietuva

Mažąją Lietuvą yra vadinama Klaipėdos kraštas ir Rytprusių rytinė sritis, kurią pietuose Gėldupės upė skiria nuo Mozurijos ir kurios sieną vakaruose sudaro Deimengs ir Alės upės. Maž. Lietuvos plotas sudaro apie 11430 km.², ir jame gyvena apie 650,000 gyventojų. Mažąją Lietuvą, kuri taip pat vadinama ir Prūsų Lietuva, yra šie didesni miestai: Klaipėda, Tilžė, Ragainė, Pilkalnis, Stalupėnai, Įsrutis, Gumbinė, Geldupė, Darkiemis ir Labguva.

Ši sritis kelių šimtmečių bėgyje ne tik vietos gyventojų, bet ir vokiečių rašytojų ir vokiečių valdžios įstaigų, buvo vadinama Lietuva. Lietuvos vardu ta sritis buvo vadinama jau kryžiuočių laikais, tuo vardu ji tebe vadinama ir dabar.

Be lietuviškumas neišsiję vien vardu. Dar šiandien ne tik Klaipėdos krašte, bet ir apie Tilžę, Ragainę, Pilkalnis, Stalupėnus, Skaistgirius, Žiūius, Geldupę, Darkiemį, Įsrutį, Labguvą gyvena žymūs skaičius žmonių, kurie tehmoka kalbėti lietuviškai.

Netolimoje praeityje lietuviškumo Mažąjoje Lietuvoje buvo dar daugiau. Tai rodo Maž. Lietuvos vietovardžių ir pavardžių lietuviškumas, kuris paskutiniu metu taip smarkiai yra hitlerininkų naikinamas. Kam teko pereiti per Tilžės, Ragainės, Įsrutį, Gumbinės, Darkiemio miestus ir pažvelgti į krautuvų iškabas, tas žino, kad krautuvų ninkų pavardėmis tie miestai yra lietuviškesni negu patys lietuviškiausi miestai Did. Lietuvoje. Tų Mažosios Lietuvos miestų kapinėse aiškiai nelietuviškos pavardės sudaro nežymų

nuošimti, o tam tikrų sričių kaimų kapinėse grynai vokiškos pavardės yra retai pasitaikanti išimtis.

Maž. Lietuvos ankstyvesnių laikų lietuviškumą skelbia ir vokiečių statistikos bei pranešimai vokiečių autorių, gyvenusių senesniais laikais. Oficialių vokiečių statistikų duomenimis lietuvių Prusijoje yra buvę 1858-ais metais—139,780, 1861-ais metais — 139,428, 1864-ais metais — 152,000, 1867-ais metais — 146,000, 1890-ais metais — 117,637, 1900-ais metais — 106,230

Pažymėtina, kad šiose vokiečių statistikos lietuvių skaito- mui tie, kurie yra užrašyti žmo- nėmis su gimtąja lietuvių kal- ba. Bet gimtąją kalbą (Mutter- sprache) vokiečių statistikos paprastai laiko ne surašomojo asmens tėvų kalbą bei tą kal- bą, kuria žmogus iš mažens kalbėjo. Vienų metų surašinėji- mo lape gimtąją yra vadinama ta kalba, kuri žmogui "yra len- gviausia vartoti ir kurioje jis galvoja". Kadangi daug lietu- vių, išėjusių vokiečių mokyklas bei tarnavusių vokiečių kariuo- menėje, vokiečių kalbą mokėda- vo, jei ne geriau, tai bent ne- blogiau už lietuviškąją, tai juos labai lengva budavo užrašyti žmonėmis su "gimtąja" vokie- čių kalba.

Nežiūrint kalamų stati tikų tik ką paminėtų sąsųbių, 1890 metų vokiečių valdžios statisti- kų skelbia, kad Klaipėdos ap- skritį 1890-ais metais gyventoj- ai su gimtąja lietuvių kalba su- darė daugumą 237-iose kaimų bendruomenėse ir 8-iose dva- tų kapinėse aiškiai nelietuviš- kos pavardės sudaro nežymų

Golfistė Nužudyta

NAUJIENŲ AGENTŲ FOTOGRAFIJA
Marion Miley, visoje šalyje žinoma golfistė, kurią banditai nušovė sekmadienio rytą, įsigavę ir jos butą tikslu apiplėšti.

ty pačių metų statistika, tesu- darė daugumą Klaipėdos mies- te, 45-iose kaimų bendruome- nėse ir 35-iose dvaruose.

Tų pačių 1890 metų vokiečių statistika randa, kad šilutės ap- skritį gyventojai su gimtąja lie- tuvių kalba sudarė daugumą 124-iose kaimų bendruomenėse, 10-ty dvarų ir 1-oje urėdijoje: tuo tarpu gyventojai su gimtą- ją vokiečių kalbą tesudarė dau- gumą tik 60 ty kaimų bendruo- menių ir 13-oje dvarų.

Toji pat 1890 metų vokiečių statistika rodo, kad 1890-ais metais gyventojai su gimtąją lietuvių kalba Tilžės apskritį sudarė daugumą 126-iose kaimų bendruomenėse ir 9-iose dvaruose; tuo tarpu gyventojai su gimtąja vokiečių kalbą sudarė daugumą Tilžės mieste, 83-iose kaimų bendruomenėse ir 35- iuose dvaruose.

Mes turime Hennenbergerio pranešimą iš 16-to šimtmečio. Šiuo pranešimu gyventojai Įsrut- čio administracinės apylinkės, kuri tada apėmė didžiąją Ma- žosios Lietuvos dalį, Hennen- bergerio laikais (1595) buvo "beveik vieni lietuviai" ("fast eitel Litauer").

Taigi Maž. Lietuva 16-ame šimtmečiu buvo beveik vienių lie- tuvių gyvenamas kraštas: uki- ninkai visi buvo lietuviai, tik dvarininkų, pirklių bei valdi- ninkų tarpe buvo ir vokiečių.

Kad Maž. Lietuvoje prieš 16-tą šimtmetį neapsigyveno didesnis vokiečių skaičius, daugiausia bus prisidėję Did. Lietuvos lie- tuviai, 13-ame, 14-ame ir 15-ame šimtmetį turėjusieji savo valstybę ir narsiai kovojusieji su kryžiuočiais. Kryžiuo- čiai — ta vienuolių brolija, ku- rios svarbiausias tikslas buvo ne melsis, bet kovoti su ne- krikščionimis, — tvirtėliau jau- tėsi dabartinių Rytprusių vaka- ruose, bet ne Maž. Lietuvoje.

Mažoji Lietuva toki išliko ir iki 18-to šimtmečio pradžios, kada šią sritį smarkiai palietė maras. Po šio maro imta į Maž. Lietuvą gabenti didesniais kie- piais kolonistai nelietuviai: įvai- rių sričių vokiečiai, kaip ontai, zalcburgiečiai, nasaviečiai ir ki- toki, o taip pat prancūzai. Ne-

reikia tačiąu manyti, kad to di- džiojo maro metu būtų išmirę visi gyventojai Maž. Lietuvos, irgi sričių vokiečiai, kaip ontai, vengiam. Jei į Maž. Lietuvą į- buvę atgabenta apie 10,000 zalcburgiečių, nereikia pamirš- ti, jog lietuvių po maro buvo išlikę apie 160,000—200,000 gy- ventojų. Daugelis ūkių, kurių savininkai buvo išmirę, atiduot- ta ir kam kitam, o tik neigeli gyventojams lietuviams. Net pildius, jog be zalcburgiečių į Maž. Lietuvą būtų buvę pri- gabenta dar apie 10,000 kitokių svetimačių, ir tu atsitikimu Maž. Lietuvos lietuviai būtų su- darę daugiau kaip 80% visų gy- ventojų.

Be kadangi po didžiosios ko- lonizacijos, įvykusios po maro 18-to šimtmečio pradžioje, kitos didesnės masto kolonizacijos Maž. Lietuvoje nebuvo, tai lie- tuvių kilmės žmonių nuošimtis čia žymiai negalėjo pasikeisti.

Per tą ir dabar Maž. Lietuvo- je blogiausių atsitikimų 75%—80% gyventojų savo kilmę yra lietuviai. Tai rodo tarp kita ko Maž. Lietuvos gyventojų savo- tiška kuno sudėtis, ir kurią yra atkreipę savo dėmesį praeityje žmonės.

Maž. Lietuvos šiaurinėse sri- tyse vokiečių kilmės žmonių vargu ar bus ir 10%, nes po di- džiojo maro, siautėjusio kraš- te

18-ame šimtmečiu, į šitas sritis nebuvo gabenama vokiečių ko- lonistų. Šių vietų vokiečiai — tai buvę valdininkai, amatinin- kaj ir pirklių, pavieniui ar vi- sąi pedidelėmis grupėmis atvy- kę ir apsigyvenę kalbamose sri- tyse. Ir mokančių lietuviškai kalbėti Maž. Lietuvoje bus apie 350,000—400,000 asmenų, vadi- nasi, didžioji krašto gyventojų pusė.

Šita Maž. Lietuvos ir gretimų sričių gyventojų nevokiška kil- mę ir bus svarbiausia priežas- tis, kodėl hitleriška Vokietijos vyriausybė, kuri yra rasizmo šalininkė, Mažąją Lietuvą, kaip ir kai kurias kitas Rytprusių sritis, nori kolonizuoti ne vie- tos gyventojais, bet žmonėmis atgabentais iš tolimų Vokietijos sričių.

Naujas Įstatymas Ir Vaikų Pilietybė

Klausimas: Tapau pilietybiu rugpj. 15 d. 1941 m. Dabar noriu žinoti ar mano trys vaikai, gimusieji Europoje, irgi tapo pilietybiais? Vyriausias yra sulau- kęs 19 m. amžiaus, antras 16- tus metus, ir jauniausias 14 m. Mano žmona, jų motina, vis at- cėivė, bet ji rengiasi prašyti pi- lietybės.

Atsakymas: Apgailėstaujame praneši, jog vaikai neigijo pi- lietybės tamstos naturalizavi- mu. Jie pasilieka ateiviais. Jei- gu tamstos žmona taptų pili- te ir metus arba du, du jaunes- ni vaikai, tokiu būdu, taptų pi- liečiais, bet vyriausias privalo išsiimti savo atskirą pilietybę. Sulig įstatymo, kuris pradėjo veikti pereiną sausio mėnesio 13 d., 1941 m. svetur gimęs vaikas neigiją Amerikos pilietybės vie- ną tėvo naturalizaciją, tik jeigu kitas tėvas miręs. Jeigu abu du tėvai gyvi, svetur gimęs vaikas įgyją pilietybę tik jeigu abu du tėvai yra Amerikos piliečiai prieš vaikui sulaukiant 18 m. amžiaus.

Klausimas: Gimiau Lietuvoje. Vyras miręs. Išsiimiau piliety- bės poiperas vasario 15 d. Ma- no sunus irgi gimė Lietuvoje. Ar jis tapo pilietybiu mapo natu- ralizacija? Jis atvykęs pas mane tik prieš dvejus metus, ir dabar 16 m. amžiaus.

Atsakymas: Taip. Tamstos sunus dabar Amerikos pilietis. Jis tapo pilietybiu kuomet tamsta tapo piliete. Sulig įstatymo, ku- ris pradėjo veikti sausio 13 d. 1941 m. svetur gimęs vaikas, legaliai įleistas į Jungt. Valsti- jas pastoviam apsigyvenimui, tampa Amerikos pilietybiu, jeigu abudu jo tėvai yra Amerikos piliečiai prieš jam sulaukiant 18

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

Ar žinai, kodėl vieni ji gi- ria, kiti keikia, bet visi mėgsta ją skaityti?

Net kunigai pasislėpę ji studijuoja, nors savo parapi- jonims draudžia ją rankas paimiti.

"Keleivį" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepa- taikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir ap- gavikus jisai lupa be jokio pasigalėjimo.

Be to, jame rasi visokių pa- tarimų, pamokinių, gražių eilių, idomų paveikslų ir ži- nių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$2.00 metams. Adresas toks:

"KELEIVIS"
253 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Checker Cleaners Warehouse
1301 W. 63rd Street
Mes užmokam kerferį arba gaso bilą

MADOS

No. 4878—Moderniškos suknelės jaunoms mergaitėms. Sukriptos mieros. Nuo 6, 8, 10, 12 ir 14.

Norint gauti vieną ar dau- giu virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blan- kutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiš- kiai parašyti savo vardą pa- varde ir adresą. Kiekvieno pa- vyzdžio kaina 15 centų. Gali- te pasiųsti pinigų arba pa- ūpenkėliais kartu su užsaky- mu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienu Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau
atsiųgti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Garsinkitės "N-nose"

KODEL KENTĖTI DEL KOJŲ. DR. O. Blaszczyński gydyples gaupamos vaistinėse pagalbės Jums! BOROCYL Milteliai nuo niežėjimo, perdi- delio prakaitavimo, prasto kvapio ir užkrėtimo odos, išsukiančios atleto koją. BOROCYL skystis lengvoms žaizdoms, nuo peršėjimo, nudegimo, susižeidimų ir visokių odos ligų.
BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Ave. Tel. BRUN. 7299

Turtas Virš \$6,000,000.00
Apart Apsaugos, Turime ATSAUGOS FONDA Virš \$500,000.00
Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų.
Savaitės dienomis 9 A. M. iki 4 P. M., Trečiadi. 9 A. M. iki 12 dienos, šeštadi. 9 A. M. iki 8 P. M.
STANDARD FEDERAL SAVINGS
and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
Vilginta 1141

IS DIRBTUVES TIESIAI JUMS
Pagal Užsakymą Padarytos VENETIAN BLINDS
Puoškite savo namus U. S. lankstaus metalo arba medinėmis Venetian Blinds, lengvai nu- valomomis. Reikalaukite apskaičiavimo dykai.
U. S. VENETIAN BLIND CO.
2317-19 WEST KULTON STREET
Tel. NEVADA 7560

JACK SWIFT

THE AURORA SWEEPS OUT FROM EARTH IN DESPERATE FLIGHT, BUT STREAMERS OF NEUTRONIC ENERGY WRITHE NEARER EVERY MINUTE.
WE CAN'T ESCAPE! WE'RE DONE FOR!
NOT YET! PROFESSOR, WE'LL USE AN ATTRACTOR RAY ON THE MOON, WHICH IS DEAD AHEAD.
CUT OUT THE RECOIL NEUTRALIZER! THAT WILL CAUSE THE MOON TO PULL THE SHIP TOWARD IT. WE'LL PICK UP MORE SPEED.
BUT JACK! WE MAY CRASH INTO THE MOON.
WE'LL WORRY ABOUT THAT AFTER WE ESCAPE THIS NEAREST PERIL.
RIGHT, MY BOY.

Sugražinimas Pilietybės Moterims

Klausimas: Gimiau Jungtinėse Valstijose, ir per visą gyvenimą nei sykį nebuvau kitur išvažiavęs. Pamečiau Amerikos pilietybę kuomet ištekdėjau už ateivio 1920 m. Dabar girdžiu, kad sulig neseniai pravesto įstatymo, aš vėl Amerikos pilietybės. Paaiškinkite man apie tai. Iš anksto dėkoju.

Atsakymas: Taip. Tamsta vėl esi pilietybės. Kongresas pravedė įstatymą liepos 2 d., 1940 m., kuris sugražina Amerikos pilietybę moterims, kurios čia gimė, bet kurios pametė pilietybę ištekdamos už ateivių prieš rugs. 22 d., 1922 m. Jeigu per visą laiką po apsidėmimo gyvena Jungt. Valstijose, tokios moterys yra pilietybės, bet jos negali reikalauti pilietybės pilnų teisių pakol nepaima ištikimumo priesaikos naturalizacijos teisme.

Klausimas: Gimiau Jungtinėse Valstijose ir čia gyvenau visą laiką. Pamečiau pilietybę ištekdėjimu už ateivio 1920 m. Aš žinau, jog man mano Amerikos pilietybė buvo sugražinta sulig neseniai pravesto įstatymo, bet žinau, kad neturiu visų pilietybės teisių. Kad įgyti pilnas pilietybės teises, turiu imti ištikimumo priesaiką. Kaip tą galiu daryti?

Atsakymas: Parašyk laišką į arčiausią naturalizacijos ofisą, pranešdama, jog gimėj Jungt. Valstijose, jog pametė pilietybę 1920 m., ištekdama už ateivio, bet kad visada čia gyvenai ir kad nori imti ištikimumo priesaiką, kaip įstatymas iš liepos 2 d., 1940 m. reikalauja.

Naturalizacijos biuras pasiūlysi aplikaciją, kurią išpildžius (form N-415) ir parodžius gimimą Amerikoje ir nepertraukiamą gyvenimą čionai nuo tokio apsidėmimo, galėsi imti ištikimumo priesaiką arčiausiam naturalizacijos teisme.

Klausimas: Gimiau Jungtinėse Valstijose ir čia visą laiką gyvenau, bet pamečiau pilietybę ištekdama už ateivio 1920 m. Dabar girdžiu, kad pilietybė man sugražinta su pravedimu įstatymo liepos mėn. 1940 m. Ar tas reiškia, kad mano vyras, kuris vis ateivis, bet nori tapti pilietyčiu, gali prašyti antrą popierį be pirmų popierių?

Atsakymas: Sulig įstatymo iš liepos 2 d., 1941 m., yra teisybė, kad atgavai Amerikos pilietybę, bet tamsta neturi pilnų pilietybės teisių. Apturėti jas turėsi prisiekti ištikimumą Jungt. Valstijoms Naturalizacijos Teisme. Ar taip darei? Jeigu darei, tai tamstos vyras gali prašyti antrą popierį be pirmų popierių. Ta palengvinta procedūra ateiviui vyrui yra viena iš pilietybės teisių.

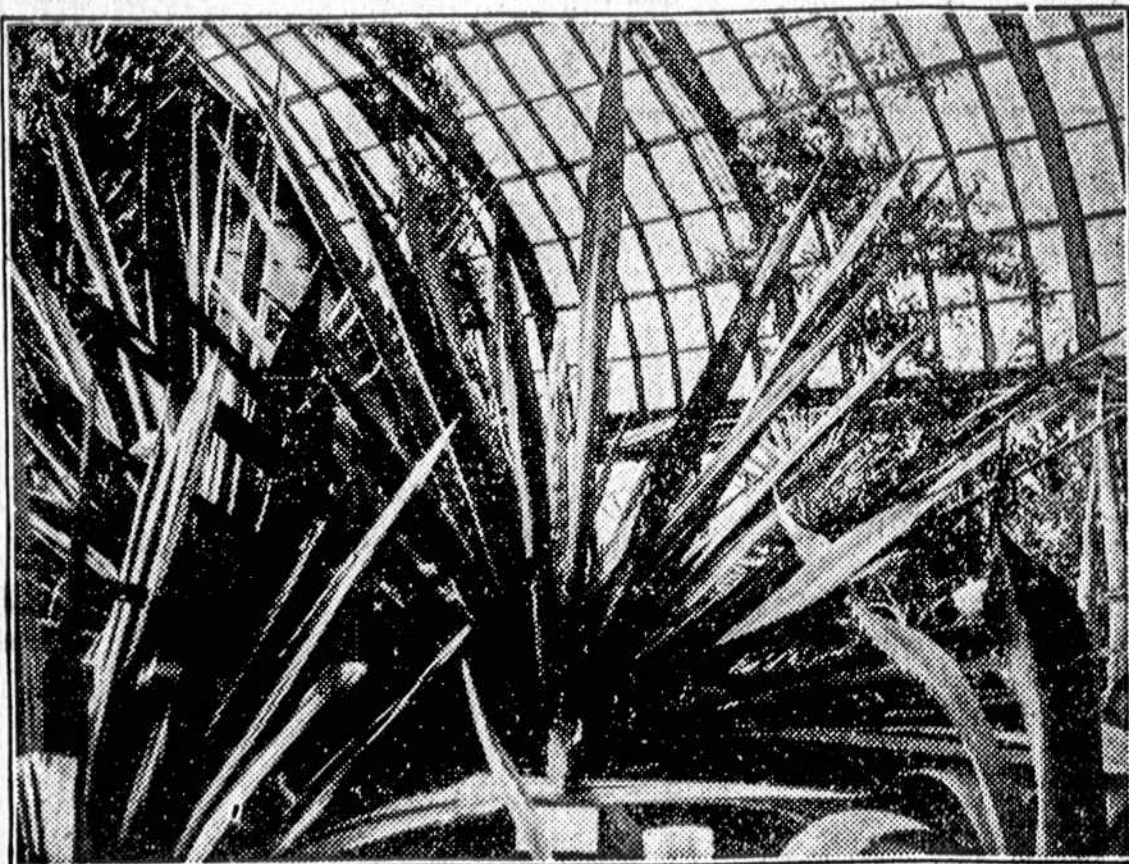
Savaitė Kovai Su Gaisrais

Galėsit Aplankyti Ugniagesių Stotis

Per visą Ameriką ir Kanadą nuo spalio 5 iki 11-tos įvyks specialioji savaitė programų ir pasikaitų kovai su gaisrais, kurie kasmet padaro šimtus milijonų dolerių nuostolių.

Per tas dienas Chicagoje pilietyčiai galės lankyti ugniagesių stotis, susipažinti su priemonėmis gaisrus kovoti, kaip nuo jų apsisaugoti, etc.

Pražydo Po 15 Metų

Garfield Parko konservatorijoje, prie Washington ir Central Park, yra nepaprastas tyrų augmuo, vadinamas "Furcraea Selloa", kuris po 15 metų dabar pražydo. Augmuo yra panašus "Century Plant", turi didžiulius kelių pėdų aukščio lapus, ir žaliai baltus žiedus, apie colio didumo. Jį galima pamatyti konservatorijoje nuo 8 ryto iki 5 po pietų kiekvieną dieną (taipgi sekmadieniais).

Rytoj Lietuvių Prekybos Buto Vakariene

Kviečia Narius, Šeimynas, Žandčius Istoti Ir Draugus

Dariaus-Girėno Memorial salėje, 4416 South Western ave., rytoj 6:30 val. vakare, įvyks draugiška susipažinimo vakariene, kurią rengia Lietuvių Prekybos Butas Illinois valstijoje.

Vakarienės tikslas yra suartinti dabartinius organizacijos narius, ir supažindinti su Buto darbuote lietuvių biznierių, kurie žada organizacijon įstoti. Nariai ir žadą įstoti yra kviečiami atsilankyti su šeimynomis ir draugais. Kaina vakarienei tik 75c., išlaidoms padengti.

Reikia Rezervacijų

Po vakarienės įvyks viešas Prekybos Buto susirinkimas. Asmenys, kurie neturi rezervacijų, prašomi susižinoti su Buto sekretorium, J. P. Varkala, 3241 South Halsted street. Telefonas: Calumet 7358.

"Neitraliteto Aktas Varžo Amerika" —

Reikalauja Jį Panaikinti

Fight for Freedom komitetas išleido atsisaukiamąjį kongreso narius, reikalaujamas panaikinti dabartinį neitraliteto aktą arba jį taip pakeisti, kad jis nebevaržytų Amerikai rankas kovoj su hitlerizmu.

Šią savaitę kongrese tuo reikalu prasidės svarbūs debatai. Administracija nori pravesti pataisymus, kurie leis jai apginkluoti prekinius laivus ir siųsti juos į visus uostus, kad ir karo srityse.

Masinis Mitingas

Tas komitetas spalio 3 d., rengia įdomias prakalbas, Orchestra Hall salėje, kur kalbės Augustus F. Lindbergh, garsaus izoliacininko lakuno giminitis, rašytojas Rex Stout, ir publicistas Stanley High. Įžanga nemokama. Prakalbos prasidės 8 v.v.

Keistučio Choras Rengia Šokius, Operetę

Keistuoio choro korespondentė, Aldona Mažeikis, praneša, kad spalio 11 d. choras rengia rudeninius šokius Hollywood Inn salėje, kur laiko reguliars repetitijas. Keistučio dainininkai taipgi ruošia operetę, kurią pastatys po naujų metų.

Žinutės Iš 18-tos Apylinkės

Savininkai Taiso Namus; Kelia Apylinkę

18-TA. — Pp. Kaz. ir Elena Mikutekiai atsinaujino "Naujienu" prenumeratą. Juozas Kuzmickutis dabar neša jiems laikraštį kas vakarą (dieg ankščiau). P-a Mikutekienė sako, kad jai geriau būti be pusryčių, negu be "Naujienu". Pp. Mikutekiai užlaiko dailią taverę ir "Budweiser" alų.

"Slums"

1931 metais, 18 kolonija buvo vadinama "slums" ir "apirusia apylinkė", bet šandien nei viena kolonija nedrįs pasakyti blogą žodį! Čia namų savininkai suprato, kad tik jie gali savo apylinkę pakelti arba nupildinti; o "Naujienu" juos pradėjo prie darbo "kurstyti".

Užsisakykite "Naujienas"

Žiema jau čia, užsisakykite "Naujienas". Ofise, arba pas Juozuką Kuzmickutį, 1817 So. Union Ave. Jums laikraštis bus pristatytas iš vakaro.

Juozas K.

Suėmė Du Mažus Berniukus Už Žmogaus Nužudymą

Homewoodo policija turi po areštą vieną 11 metų berniuką, Kenneth Riddel, ir 15 m. Alen T. Foster. Jie yra kaltinami apipšimu ir sumušimu 58 metų negro, Albert Oliver, Phonix, Ill., Chicagos priemiestyje.

INSURANCE (APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi ta-vernais nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYKKEVICIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIEŲSE"

"Zurio Diena" Spalių 12-tą

Al Kumskis, Demokratų Lygos pirmininkas vakar pranešė, kad teisėjo John T. Zuris "Diena" — piknikas įvyks spalio 12-tą dieną, Liberty Grove Darže.

Vakarykščiam pranešime buvo pasakyta, kad piknikas buvo nukeltas į kitą sekmadienį, tai yra, spalio 5 d., bet pasirodė, kad daržas tą dieną yra užimtas.

Piknikas turėjo įvykti užvakar, bet buvo atšauktas dėl blogo oro.

TURĖJO BUTI
M. ČEPULIENE

Žinioje apie M. Jurgelionienės paminklą, vakar turėjo būti pasakyta, kad vainiką prisuntė M. (Matilda) Čepulienė iš Rockfordo, o ne E. Čepulienė. Už klaidą atsiprašom.

Idomų Radio Programai Apie Vaikų Auklėjimą

Kas šeštadienio rytą 10:30

Chicagos Parkų distrikto, bendrai su viešu knygynu ir Illinois valstijos Tėvų ir Mokytojų kongresu, rengia idomią seriją šešių radio programų apie vaikų auklėjimą.

Programai smulkmeniškai nurodinės ką tėvai turėtų pavesti vaikams dirbti ir kaip juos prižiūrėti nuo mokyklos ir pamokų atliekamų laiku.

Programai tarnsluojami kas šeštadienio rytą 10:30 iš stoties WBBM, 780 kc.

Pagerbė 35-ies Mokslininkus

Užbaigdamas 50 metų suka-
tuvių apeigas Chicagos univer-
sitetą įteikė garbės diplomus
35-ies mokslininkams iš visų
pasaulio dalių, daugiausiai ame-
rikiečiams.

John Durkin Pasitraukia

Su spalio 1 d. Illinois darbo departamentą viršininko parei-
gas apeidžia Martin Durkin,
užsilikęs iš buvusios demokratų
organizacijos. Gub. Green pas-
skyrė Frank Murphy, turtingą

anglių pirklių jo vieton. Murphy
esąs priimtinas ir AFL ir CIO
nariams.

Walter Turner Apskričio Ligoninėj

Sunkiai Serga

BRIGHTON PARK. — Wal-
ter Turner, kuris, kaip jau bu-
vo pranešta, sunkiai serga, bu-
vo išgabentas į Cook County
ligoninę. Gyveno po antraš-
tą 2441 West 45th Street.

Draugai, turėdami laiko, pra-
šomi aplankyti jį ligoninėj, nes
atrodo, kad p. Turner dar ilgo-
kai išsės tenai.

Linkėdama jam greitai pa-
sveikti, A. D.

— Tropiko zonoje prasidėjęs
uraganas šiandien labai smar-
kiai palietė Nicaragua pakraš-
čius ir padarė didelių nuosto-
lių Gracias iškilyje.

— Knoxville miestelyje nepa-
žįstami asmenys išplakė, nuren-
gė, išdegutavo ir paliko laukuo-
se atvykusius du CIO organi-
zatorius.

Tėve, ŽIURĖK!

Štai tas namas
"NAUJIENŲ"
SMULKIUOSE
SKELBIMUOSE!

Nepadarykite klaidos, kurią
padarė šis tėvas! Jeigu norite
nusipirkti namą, arba par-
duoti; jeigu norite išnuomuoti
ir nusinuomoti butą, nesirupinkite
ir nedėvėkite padus
gatvėmis. Peržiūrėkite

"NAUJIENŲ"
SMULKIUOSIUS
SKELBIMUS.
Ten atrasite kuodidžiausį pa-
sirikimą gerų namų pirkti
ir greitai surasite kostume-
rių savo namui parduoti. Ir
butą greitai išnuomuosite!
Kasdien peržiūrėkite Smul-
kiuosius Skelbimus, ir jeigu
turite ką parduoti, įdekitė į
Smulkiuosius Skelbimus ir
savo skelbimą.
Nebrangu ir labai praktiška.
Naudokitės "NAUJIENŲ"
Smulkiais Skelbimais!
Tel. CANAL 8500

Nepriklausomybė
yra brangiausias tautos turtas.
Atskiras žmogus Nepriklausomybė
gali atsiekti tik budamas
finansiai apsirūpinęs. Statykite,
remontuokite ir išgykite namus
pagal mūsų ilgamečio iš-
mokėjimo planus. Taupykite ir
paskolas rnkite žymiausioje lie-
tuvų įstaigoje. Už apdr. F. S.
ligi \$5,000 mokame 3 1/2%.

KEISTUTO SAVINGS
and LOAN ASSOCIATION
Jos M. Mozeris, Sec.
3236 S. Halsted St. CAL. 4118

LINOLEUM Paklojam DYKAI
CARPETS AND LINOLEUM

CONGOLEUM 29¢
Kvadratinis Jardas
INLAID 69c iki 95c Kv. Jardas
12 pėdų Platumas 44c Kv. Jard.
Visų Išdirbysčių
LAIPTAMS KARPETAS. 95¢
Jardas
Atdara Antradienį, Ketvirtadienį, Šeštadienį.
BLETSTEIN
4957 SO. ASHLAND AVE.
Tel. YARDS 5015.

Modern Roofing Co.
1821 SO. LAWDALE AVE.
J. and C. Sarockas, sav.
Visas darbas garantuotas. Tu-
rime visokių rūšių stogų. Pa-
šaukit mus šiandien dėl ne-
mokamo apskaitavimo.
Tel. CRAWford 0619
— Pilnai Aprausti —

COLOR TONIC
for Your Wearables
Gypsy

DID-
to tint
BOLL-
to dye

SPALVOS IR DAŽAI
padaro moterišką apa-
tinę išvaizdą lyg naują
už kelių centų. 25c
spalvos. 10c—3 už 25c

AT ALL DRUG AND NOTION COUNTERS

BUY Direct AND SAVE

PIRKITE TIESIO-
GIAI IR SUTAU-
PYKITE
PAZIURĖKIT
I SAVO DANTIS
VISI TAI DARO.
Tinkamai Padirbtos Ploktelės
Gerina Jusų Išvaizdą.
Dantų Ploktelės dirbamos mu-
sų pačių Laboratorijoj, vartojant
tik pirmos klasės medžiagas.
Dailiausios Dantų Ploktelės
Kiekv. ir aukščia-
usios KALBAME LIETUVISKAI
Jūsų senos ploktelės nuvalomos
ir pataisomos į 2 valandas
\$1 ir aukščiau.
Atsilankykite ir pamatykite mūsų
pavyzdžius. Ploktelės daromos
tik nuo antspaudo ir pagal už-
sakymus laisniuotų dentistų.

SATISFACTION
DENTAL
LABORATORIES
1062 W. CHICAGO AVE.
Phone Monroe 4433
9:00 A. M. iki 9:00 P. M. kasd.

LUKTERĖK, Brolau!

NEPAMIRSK PERŽIURĖTI
SMULKIŲJŲ SKELBIMŲ!

Igaukite paprotį kasdien per-
žiūrėti "Smulkiuosius Skel-
bimus "NAUJIEŲSE". Ne-
privolote jų aplenkti, nes
kiekvieną dieną ten rasite
visokių progų ką nors par-
duoti, ar pigiai nupirkti.
Arba atrasite darbą, jeigu
jo ieškote.

Smulkiuosius skelbimus ra-
site šiandien ir kiekvieną
dieną "NAUJIEŲ"
SEPTINTAM
PUSLAPYJE!

**SUTAUPYSI PINIGŲ, DAUG DARBO IR SVEIKATĄ. ĮSIGYK GERIAUSIA IR STIP-
RIAUSIA ŠIŲ DIENŲ
LINK-BELT, Visiškal Automatinis**

ŠLEGAITIS
STOKER SALES
6921 So. Western Ave. REPublic 3713
• ĮVEDU SILIMA • BOILERIUS • IR SUTAISAU SENUS

ATSLANKYKIT arba pasluskite
Kuponą Reikalaudami Apskai-
čiavimo DYKAI.

Karšto Vandens Įrenginiai:
• STYMO-FURNASAI —
• ALIEJAUS PEČIAI IR
• "STOKEROLA" STOKERIS.
NO GEARS—NO OIL
3 metų garantija.

PLUMBINGO ARBA APSILDYMO REIKALU
Pamatykite
"SOUTH CENTER"

SOUTH CENTER PLUMBING AND HEATING SUPPLY CO., Inc.
6 W. Garfield Blvd. prie State St. (N. W. kamp. State ir 55 St.)
Telefonas ATLANTIC 4290.

As esu užinteresuotas sekamais dalykais, pažymėtais X (nėra prievolės):

☐ Apšildymo ☐ Stokerių ☐ Sienu Tain

Vardas _____
Adresas _____
Telefonas _____

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022
WEST VIRGINIA Pocahontas Mine
Run iš geriausių mainų, daug \$8.35
dulkų išimta.
Perkant 5 tonus ar daugiau.
SMULKESNI YRA DAUG PIGESNI
BLACK BAND LUMP \$10.25
Sales takai ekstra.

Dabar Laikas Malevoti!

Mes paroduame sienų popierą ir visokią malevą senomis kainomis! Turime pilną pasirinkimą malevos, varnių, šelakų ir sienoms popierių.

DYKAI PATARIMAS DEL DEKORACIJŲ
DYKAI DASTATYMAS VISŲJ CHICAGOJ

SAM HELMAN
SERVICE WITH A SMILE
1411 So. Halsted St. Tel. CANal 5063

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas CANal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pingus reikia siųsti pašto Money Orderu kartu su užsakymu.	

Italijoje

Vienas Romos-Berlyno „ašies“ galas jau baigia lužti. Tik nacių intervencija italų-graikų kare dar išgelbėjo Italiją nuo visiškio pralaimėjimo ir Mussolinio diktatūrą nuo susmukimo. Vokiečiai išgelbėjo fašistų režimą, bet kartu jie okupavo Italiją, taip kad juodmarškinų „imperija“ šiandien faktinai yra Trečiojo Reicho provincija. Italijos miestuose yra pastatyti vokiečių kariuomenės garnizonai; nacių Geštapo agentai „padeda“ fašistų policijai palaikyti „tvarką“ krašte; vokiečių inžinieriai, ekonomistai ir finansininkai prižiūri Italijos pramonę.

Tačiau ekonominis gyvenimas Italijoje eina tolyn vis blogyn. Valdžia dabar išleido patvarkymą, kuriuo nuo spalio 1 d. bus aštriai reguliuojamas duonos vartojimas. Nuo rytojaus dienos Italijos žmonės galės pirkti duoną tikrai pagal kortelę. Vienam asmeniui bus leidžiama nusipirkti tik 200 gramų (apie 8 uncijas) dienai. Tiek duonos tai — keturios mažos bandutės.

Jau vasarą Italijoje buvo įvestos kortelės tautiniam italų maistui, makaronams. Iš to aišku, kad Italijai grėsia badas. Šitą faktą patvirtina ir Anglijos spauda, rašydama apie pranešimą, kurį davė premjerui Churchillui specialus Rooseveltui pasiuntęs Vatikaniui, Myron C. Taylor, šiomis dienomis atvykęs į Londoną. Mr. Taylor buvo Romoje, porą kartų kalbėjosi su popiežium ir matėsi su daugeliu žmonių. Gal but, kad jisai nuvežė Churchillui kokį nors sumanymą, liečiantį Italiją (kitai, kam jisai būtų tenai vykęs?).

Londono laikraščiai, kalbėdami apie Taylor'o pasitarimą su Churchill, rašo, kad „patikima informacija rodo, kad Italijoje viešpatauja nepasitenkinimas, defecizmas (nenoras kovoti) ir skurdas“.

Kol vokiečių armijos yra užimtos Rusijoje, anglams yra gera proga kirsti Italijai keletą smugių ir, kad kokios, visiškai išmušti ją iš „ašies“ fronto. Galimas daiktas, kad šituo tikslu anglų aviacija dabar pradėjo smarkiai bombarduoti Italijos miestus.

Per pastaruosius dvejatį mėnesių, kai Hitlerio divizijos įstrigo Rusijoje, britų ir Amerikos spaudoje nuolat pasigirsta balsų, kad Churchillas turėtų dabar pasiųsti ginkluotą ekspediciją į Europos kontinentą, tokiu būdu sudarant antrą frontą prieš Vokietiją. Siųsti ekspediciją į Franciją arba Belgiją būtų pavojinga, nes vokiečiai tenai laiko stambias jėgas, o anglai dar neturi didelės ir gausiai aprūpintos tankais kariuomenės. Antru kartu rizikuoti susilaukti Dunkirko katastrofą Anglija negali. Bet Italijoje gali, netrukus, tokiam žygiui sudaryti palankios sąlygos.

Čekoslovakijoje

Vokietijos valdžia staiga pašalino Bohemijos ir Moravijos „protektorių“, baroną von Neurathą, suėmė „protektorato“ premjerą, gen. Aloisą Elišą, ir paskelbė „protektorate“ rimties stovį. Vietoje Neuratho, tapo paskirtas čekų žemių „protektorium“ vyriausiasis Himmelerio pavaduotojas nacių policijoje, Reinhard Heydrich.

Apie šitą žmogų sakoma, kad jisai esąs žiauriausias kraugerys visoje Hitlerio „Geštapo“.

Gen. Elias, kuris per visą vokiečių okupacijos laiką Čekoslovakijoje buvo Bohemijos ir Moravijos premjeras, norėjo „kooperuoti“ su naciais — taip pat, kaip ir „protektorato“ prezidentas, Dr. Emil Hača, Elias, tur but, nėra hitlerininkas, bet jisai tikėjo, kad, bendradarbiaujant su Hitleriu, bus galima apsaugoti čekų tautos teises. Tačiau jisai jau yra suimtas ir apkaltintas „pasiruošimų valstybės išdavimui“!

Aplinkiniams keliais pasiekiančios užsienį žinios sako, kad Čekoslovakijoje tolyn vis labiau stiprėja žmonių pasipriešinimas okupantams. Darbininkai Škodos dirbtuvėse, kur yra gaminami ginklai ir tankai, daro sabotazę ir dirba taip palengva, kad tų dirbtuvių gamyba nukrito per pusę.

Vokietija dabar, matyt, bandys kovoti su to krašto žmonėmis drakoniškomis priemonėmis: suėmimais, kalėjimo bausmėmis ir sušaudymais. Pranešama, kad 6 asmenys „protektorate“ jau yra nugalaboti.

Šitie faktai liudija, kad Čekoslovakijoje Hitlerio „naujoji tvarka“ jau susilaukė fiasco.

APŽVALGA

ŠVEICARŲ SPAUDA APIE LIETUVĄ

Šveicarų laikraštis „Gazette de Lausanne“ įdėjo savo korespondento Berlyne pranešimą apie padėtį Lietuvoje. Savo skaitytojus jisai informuoja taip:

Korespondentas pastebi, kad prieš kurį laiką vokiečių generalinis komisaras atstautęs nuo pareigų Lietuvos laikinę vyriausybę, kuri susidarė sukilimo prieš bolševikus pasėkoje. Šis žygis, bendrai paėmus, buvęs įvertintas (kieno? — „N.“ R.) neigiamai. Tuo tarpu dabar generalinis komisaras sudaręs naują vyriausybę iš 9 narių, kuriems esą pavesta tvarkyti visas svarbiausias vidaus gyvenimo sritis. Ši vyriausybė esanti sudaryta iš visų lietuvių politinių partijų (? — „N.“ Red.) atstovų. Tai esanti politinė koalicija, kuri susidedanti iš žinomų savo srities specialistų, tuo tarpu kai ankstybesnė vyriausybė, kaip praneša korespondentas, „susidarė iš kraštutinių partijų, kurios už savo nugaros teturėjo mažumą“. Naujoji vyriausybė naudosis lietuvių tautos pasitikėjimu; ji turėsianti atlikti, bendradarbiaudama su vokiečių įstaugomis, svarbius uždavinius. „Tokiu būdu, pasak laikraščio, būtų peranksti manyti, kad Vokietija galvojanti sudaryti didžiulę rytų provin-

ciją, nesiskaitydama su Baltijos kraštų savarankiškumo pageidavimais.“

Šis laikraštis, vadinasi, bando sužadinti viltį, kad Hitleris dar gali suteikti nepriklausomybę Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

Kitas šveicarų laikraštis (katalikų) „La Liberté“ rašo apie padėtį, susidariusią Vokietijos užimtoje Rytų Europos srityse. Jo straipsnio turinys yra perduodamas taip:

„Kalbėdamas apie Lietuvą, laikraštis nurodo, kad lietuvių tautinė vyriausybė su pulk. Kazių Škirpa priešakyje, kuri paskelbė Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, nebuvo Vokietijos pripažinta. Vyriausybė turėjo pasitraukti. Bet prieš tai ji įteikė protestą. Vokiečiai nei nemana pripažinti valstybės suverenumą. Iš Pabaltijo valstybių esąs sudarytas naujas vienetas „Ostland“, kuris turėsįs atlikti pat statutą, kaip Lenkijos generalinė gubernatura. Girdi, visi tie kraštai, vokiečių manymu, sudarą „vokiečių kultūrinį plotą“.

Ši nuomonė, tur but, yra tikresnė. Bet apie „lietuvių tautinę vyriausybę“ parašyta ne visai tiksliai. Pradžioje, tiesa, pulk. Škirpa buvo paskelbtas tos vyriausybės galva, bet jisai negavo nei i Lietuvą nuvykti. Vyriausybės priešakyje tuomet atsistojo p. Ambrozevičius. Šitą vyriausybę komisaras Rein eln privertė atsistatdyti.

R. SKIPIČIO RAŠTAS APIE SOVIETŲ RUSIJON ISVEŽTUS LIETUVIUS

Berlynas, 1941 m. gonai, 12). Orša 22—VI 12 va rugpūčio 25 d.

Lietuvių Sąjunga e. V.
Berlin-Charlottenburg 2
Kantstr. 141, 1, r.

Gerbiamasis:

Čia siunčiame sąrašą asmenų, apie kurių likimą yra pavykę gauti žinių. Pilną išvežtųjų sąrašą ant greitųjų sudaryti neįmanoma. Tuo tarpu žinoma tik tiek:

a) iš Kauno pirmasis tremtinių ešalonas 59 vagonų (vagonai visur suprantami prekiniai) išvežtas birž. 15 d. 6 val. 45 min. Važtaras buvo pažymėtas jo toks maršrutas: Kaunas-Vilnius-Minskas — toliau, atskiru nurodymu.

b) iš Kauno antrasis ešalonas 54 vagonų išvežtas 1941.VI.16 13 valandą.

c) iš Alytaus pro Kalvariją, Marijampolę, Kauną birž. 17 d. 14 val. praėjo 63 vagonų tremtinių ešalonas.

d) iš Vilkaviškio atėjo į Kauną birž. 17 d. 18 val. 14 min. 81 vagonų ešalonas, Kaune prikabintas dar 8 tremtinių vagonų iš Kauno išvyko 20 v. 15 min.

Lietuvos Raudonajam Kryžiui Naujosios Vilnios stoty pavyko nustatyti, kad pro ten praėjo 19 tremtinių ešalonų, viso 871 vagonas, būtent:

1) Lokot 15—VI 35 vagonai, 2) Kulunda 17—VI 75 vagonai, 3) Bijsk 18 ir 19—VI 277 vagonai, 4) Barnaul 17—VI 59 vagonai, 5) Začainovo 15—VI 5 vagonai, 6) Novosibirsk 20 ir 21—VI 159 vagonai, 7) Medveža Gora 17 ir 21—VI 67 vagonai, 8) Starobelsk 15, 19 ir 21—VI 145 vagonai, 9) Makat Greiburg 21—VI 29 vagonai, 10) Babynino 16—VI 13 vagonų, 11) Minsk (Zap) 18—VI 5 vagonai.

Tas pat, matyt, yra Norvegijoje, Jugoslavijoje, Belgijoje ir Prancūzijoje. Visą nacių užkariauta Europa ky-la prieš užkariautojus.

BRANGIAI KAINUOJANČIOS MODERNINIO KARO ŽUDYNĖS

Žmonių žudymas moderninio karo priemonėmis neslytėiškai brangiai kainuoja. Juo daugiau mechanizuotas darosi karas, juo brangiau kainuoja kareivio nužudymas.

Jungtinių Amerikos Valstybių senato laivyno reikalų komisijos narys, senatorius Homer T. Bone, pasiremdamas įvairiais apskaičiavimais paskelbė, kad jo idomius davinys bei palyginimus moderninio karo brangumo su senesniųjų laikų karais. Pavyzdžiui, Romos Cezario laikais karo fronto užmušimas kareivio kainavo tik 75 centus. Napoleono naudota jau daugiau moderniški karo pabūklai ir todėl kareivio užmušimas karo fronte jau kainavo \$3,000. Amerikos Civiliamė Kare naudota dar daugiau mechanizuoti įrankiai ir todėl kareivio užmušimas kainavo apie \$5,000 vieno kareivio užmušimas.

Pereitame pasauliniame kare naudota jau pilnai mechanizuoti įrankiai ir todėl kareivio užmušimas kainavo apie \$21,000. Dabartiniame pasauliniame kare naudojamas aukščiausias laipsnyje išsivystęs mechanizmas, todėl vieno kareivio užmušimas kainuoja apie \$50,000.

Tas pats nepalyginamas skirtumas yra žmonių darbe, kuris reikalingas palaikymui kareivio fronte. Napoleonas apskaičiavo, kad vienas gamintojas karo reikmenų, maisto, rūbų ir kitų reikalingų karo fronte daiktų, pilnai aprūpino viskuo du Napoleono kariuomenės kareivius karo fronte. Tuo tarpu National Machine Tool Builders' Asociaciją apskaičiavo, kad dabartinė mechanizuotame kare reikia 18 darbininkų, kad pilnai viskuo aprūpinti vieną kareivį karo fronte. Todėl minėtos asociacijos ekspertai padaro sekantį išvadą:

„Taigi kareivio sėkmingas žygis karo fronte šiandien remiasi išimtinai moderninės karo mašinos jėga. Todėl tikrosios grumtynės šiandien nėra šaudymosi linijoj, bet dirbtuvių produkcijos fronte, kur yra gaminami modernio karo įrankiai. Šis produkcijos frontas šiandien karus išlaimi arba pralaimi.“

Apytikriais apskaičiavimais, šiame kare užmušimas civilio

vagonais — nežinau, Ji su kita tremtine ejo apie 100 kilometrų pėkščius, paskum jas paėmė vokiečių kariai.

Nuo savęs Liet. R. Kryžius, kuriam vadovauja Dr. Garmus, del tremimo sąlygų rašo:

„Nepadarę jokio nusikaltimo, neteisti ir nieku nekaltinti asmenys, lietuvių vyrai, moters, vaikai, išsistosis šeimomis buvo suimti 13—17 birželio ir išgabenti iš savo gimtinių privaistiniai ir tolimus Rusijos kraštus.

Jiems buvo leista paimti tik truputį maisto ir reikalingiausių daiktų. Susiruosti i kelionę jiems buvo duota tikrai apie 1 val. laiko. Nebuvo leista nė atsivežti su giminėmis, nė tvarkyti reikalų. Buvo vežami i sunkią tolimą kelionę ir žili seneliai: vyrai ir moters, ir mazi vaikai, ir ligoniai net gulintieji patale.

Jie buvo suimami i prekybinius vagonus, kurių durys buvo akiai uždarytos, langeliai buvo užkalami lentelėmis, paliekami juose tik plyšiai pro kuriuos nebuvo galima matyti ir pro kuriuos i vagonus pateko tik truputis šviesos.

I vagonus buvo talpinama apie 40—70 žmonių, buvo tvanku, truko oro. Iš tokių vagonų, kol jie stovėjo Lietuvos surinkimo stotyse, suimtieji nebuvo išleidžiami, jiems ištisas paras nebuvo duodama nė lašo vandens.

gyventojų kainuoja apie \$100,000, taigi apie du kartų brangiau, negu kareivio užmušimas. Iki vokiečių-rusų karo pradžios buvo apskaičiuota, kad šiame kare žymiai mažiau kareivių užmušama, negu pereitame pasauliniame kare buvo. Mažiau kareivių ir sužeidžiama. Už tad civiliai gyventojai žymiai daugiau nukentė, negu pereitame kare.

Kaip brangiai kainuoja šis karas, liudija apytikriai paskaičiavimai Anglijos ir Vokietijos karo išlaidų. Anglija kasdien išleidžia tiesioginams karo reikalingam apie 42 milijonus dolerių, o Vokietija kasdien išleidžia apie 38 milijonus dolerių. Prie šių tiesioginių karo išlaidų priskaičius nuostolius sunaikinamų žmonių turtui, nuostolius sustojusios prekybos, sušokusios civilio gyvenimo reikmenų gamybos ir visus kt. nuostolius, tai gausime per 100 milijonų dolerių sumą. Vadinasi, 100 milijonų su viršum dolerių tik vienos dienos karas kainuoja Anglijos ir Vokietijos valdžioms ir žmonėms. O kur visos kitos kariaujančios valstybės?

Šio karo išlaidų našta sunkiai užgulus ir nekariaujančios Jungtines Amerikos Valstybes. Amerikos ginklavimasis ir paruošimas karo pabūklais ir kitomis reikmenimis pagalba Anglijai, Rusijai ir kitoms prieš ašies valstybės kariaujančioms valstybėms, jau kainavo Amerikai apie 39 milijonus dolerių. Jei karas nusitęs 1942 m. antrąjį pusmetį, tai išpildymas valdžios nustatytos programos karo reikmenų gamybai Amerikai kainuos virš 90 milijonų dolerių. Jei mus kraštas įsivels i šį karą, tai tie 90 milijonų dolerių bus tik įšas i viedra vandens, figuratyviai tariant.

Tuo tarpu Jungtinių Valstybių civilis karas, kuris tęsiasi keturis metus, federatai valdžiai kainavo tik 13 milijonų dolerių, iskaitant i tą sumą 8 milijonus dolerių išmokėtus pensijomis civilio karo veteranus ir jų šeimoms iki 1939 metų pabaigai. Francijos-Prusijos 1870 metų karas kainavo 2 milijonus dolerių, iskaitant ir Francijos sumokėtos Prusijai karo kontribucijos sumą.

Aplinkiniai gyventojai, mėginusieji atnešti gerti, rusų kareivį sargyboj buvo žiauriai nuvaromi, neprileidžiami. Buvo atsitikimų, kad dar Lietuvos teritorijoje vagonuose mirė seni žmonės ir mazi vaikai, nuo vandens ir oro stokos.

Liet. R. Kryžius be kita ko rašo:

„Mes norėtume, kad apie iš-tremtuosius žinotų Amerikos lietuviai, gal jie kreiptųsi i Amerikos Raudonąjį Kryžių ir per jį paspaustų rusus, kad mus ištremtieji nebutų žudomi.“

O gal Amerikos Raudonajam Kryžiui pavyks juos paimti savo globon per savo atstovus, jei tokie Rusijon butų siunčiami. Nes išvežtiesiems gresia ir nužudymo ir bado, šalčio, ir visokių kankinimų pavojus.

Be to, Lietuva daug nukentėjo nuo rusų valdymo ir nuo karo. Yra išdegę visai ar dališkai Jonava, Alytus, Marijampolė, Vilkaviškis, Raseiniai, Tauragė, Kretinga, Garzdai, Rietavas, Kražiai, Varniai, Kelmė, Andrijaavas, Skuodas, Tryskiai, Zarasai, ir daug kitų miestelių, kaimų, ir vienkienų.

Atstatymo darbai ir šelpimui visų nukentėjusių savų lėšų ilgai neužteks ir bus reikalinga pagalba iš šalies. Pirmoje eilėje tos pagalbos lietuvių tikisi i savo brolių Amerikoje.“

R. Skipitis
Sąjungos Pirmininkas

Šio karo reikmenų gamyba jau pradeda paralyžiuoti Amerikos ekonominį gyvenimą, ko nebuvo jaučiamą pereito pasaulinio karo metu. Taigi jei šis karas puses kiek ilgiau, jis Amerikos visuomenei kainuos milijonus dolerių dar ir sumažėjusia, arba visiškai sustojusia civilio gyvenimo reikmenų gamyba ir prekyba.

Niekas net nedrįsta pranašauti, kiek šis karas pasauliui kainuos. Aiškus tik tas faktas, kad jei kiek ilgiau jis užsitęs, tai viso pasaulio ekonominė santvarka bus priversta prie galutinio bankroto. Drąsesnieji ekonomistai jau dabar kalba, kad reikia galvoti apie naują ekonominę sistemą, nes iki šiol veikusių kaip atskirų valstybių, taip ir tarptautinį ekonominį susitvarkymą šis karas yra galutinai pasmerkęs pražūčiai.

Taigi mechanizuotas karas darosi nepakeliamai brangiomis žudynėmis. Galimas daiktas, kad šis karas bus paskutinis pasaulinis karas. Atėityje ir pikčiausias agresorius turės skaitytis su tuo faktu, kad mechanizuotas karas yra neįmanoma brangus, kurio išlaidų ir didžiausi laimėjimai negali atlyginti.

S. Vygasdas

Rusijon išvežtų arba bolševikų nužudytų lietuvių sąrašas

(Tasą iš 1-mo pusl.)

40. Vladas Tiškus, buv. žem. ūkio depto direktorius, išvežtas i Kalėjimo
41. Juozas Tonkumas, Dotnuvos prof., išvežtas
42. Juozas Tallat Kelpša, „Maisto“ direktorius, išvežtas su šeima
43. Jonas Valatka, agron., išvežtas
44. Petras Vadopalas su žmona, agronomas, žuvo
45. Domas Vasarevičius, agron., su žmona Stase, agronomė, išvežti
46. Antanas Vienožinskis, agron., išvežtas iš Salų žem. ūkio mokyklos
47. Keistutis Veitas, agron., bolševikų nužudytas
48. Mečys Žemaitis, agronom., Dotnuvos Akad. prof., išvežtas
49. Augustinas Gričius (Pivolaša), su šeima išvežtas
50. Antanas Jakštis, pulkininkas, su šeima išvežtas
51. Leonas Računas, išvežtas ar nužudytas i Kalėjimo
52. Zengnas Kairys, 25 metų, išvežtas iš Labos, Panevėžio aps.
53. Alfonsas Kairys, 65 metų, su žmona ir sunum bei 2 dukrom išvežtas
54. Juozas Liuima, mokinyš 19 m., išvežtas iš Panevėžio
55. Leonardas Ladukas, tarnautojas, šaulys, išvežtas iš Panevėžio
56. Mikas Lauraitis, 26 metų šaulys, išvežtas iš Panevėžio
57. Jonas Misevičius, stalius, išvežtas iš Panevėžio kalėjimo
58. Vincas Motiekaitis, 28 m. su žmona ir 3 dukrelėmis, išv. iš Panevėžio
59. Kun. Šeikauskas, senukas, Rokiškį bolševikų nužudytas
60. Sielskio šeima šiauliuose bolševikų išžudyta
61. Kun. Baltrimas, Zarasuose bolševikų nužudytas
62. Pulk. Pašilys (Pogaikis), bolševikų Zarasuose nužudytas
63. Vladas Eidukevičius, dailininkas, bolševikų nužudytas Kaune
64. Juozas Milvydas, Universiteto lektorius, žuvo partizanų Kaune
65. Kazys Matulis, Univ. docentas, žuvo partizanų Kaune
66. Antanas Norkunas, studentas, žuvo partizanų Kaune
67. Povilas Vaskelis, stud., žuvo partizanų Kaune
68. Andrius Radvilas, stud., žuvo partizanų Kaune

(Rytoj bus šio sąrašo tęsė)

Prof. Mykolas Biržiška

Lietuvos sukilimas 1794 m.

XVIII amžiuje apsilpusi dėl vidaus netvarkos Lietuvos ir Lenkų valstybė buvo išdraskyta stipresnių kaimynų. Kuone visa, o paskiau ir visa Lietuva atsidūrė po Rusijos jungu. Tačiau, prarasdama savo laisvę, ji mėgino prievartai pasipriešinti. Tai buvo garsusis 1794 m. sukilimas, kuris, prasidėjęs Lenkuose, išsiplėtė paskiau Lietuvon ir įtraukė kovon netik jos kariuomenę ir bajorus, bet ir baudžiauninkus žmones.

Tiesa, nepavyko šalies nepriklausomybę prieš stipresnius priešingus apginti, betgi jos garbė apginta: jie nebedrįso skelbtį Lietuvą pačią sutikus svetimą jungą prisiimti. Antra vertus, šis pirmas sukilimas praskynė kelią antram bei trečiam ir apskrėtai atviram bei stačiam žmonių pasipriešinimui Rusų priespaudai, kuris neleido jai mus visiškai paglemžti ir surusinti.

1794 metų sukilimo vado Kasčiūškos vardas ir įvairūs jo nutikimai mūsų žmonių ilgai tebebuvo minimi. 1831 ir 1863 m. sukilimai vėliau juos išdidė iš mūsų atminties, kaip vėlei šių dviejų atsiminimas vis labiau nyksta, 1905 m. judėjimo ir šio pasaulinio karo atsiminimai temdomas. Pirmojo sukilimo nutikimus kiti jau painioja su vėlesniais žygiais, anąjį lyg ir visai pamiršę. Knygose terasime jį trumpai esant minimą.

Nemanau jį plačiau atpasakoti, tik norėčiau priminti bent vyriausius jo nutikimus. Šitos priminimas, kaip Lietuvis visuomenė yra gynusi savo ša-

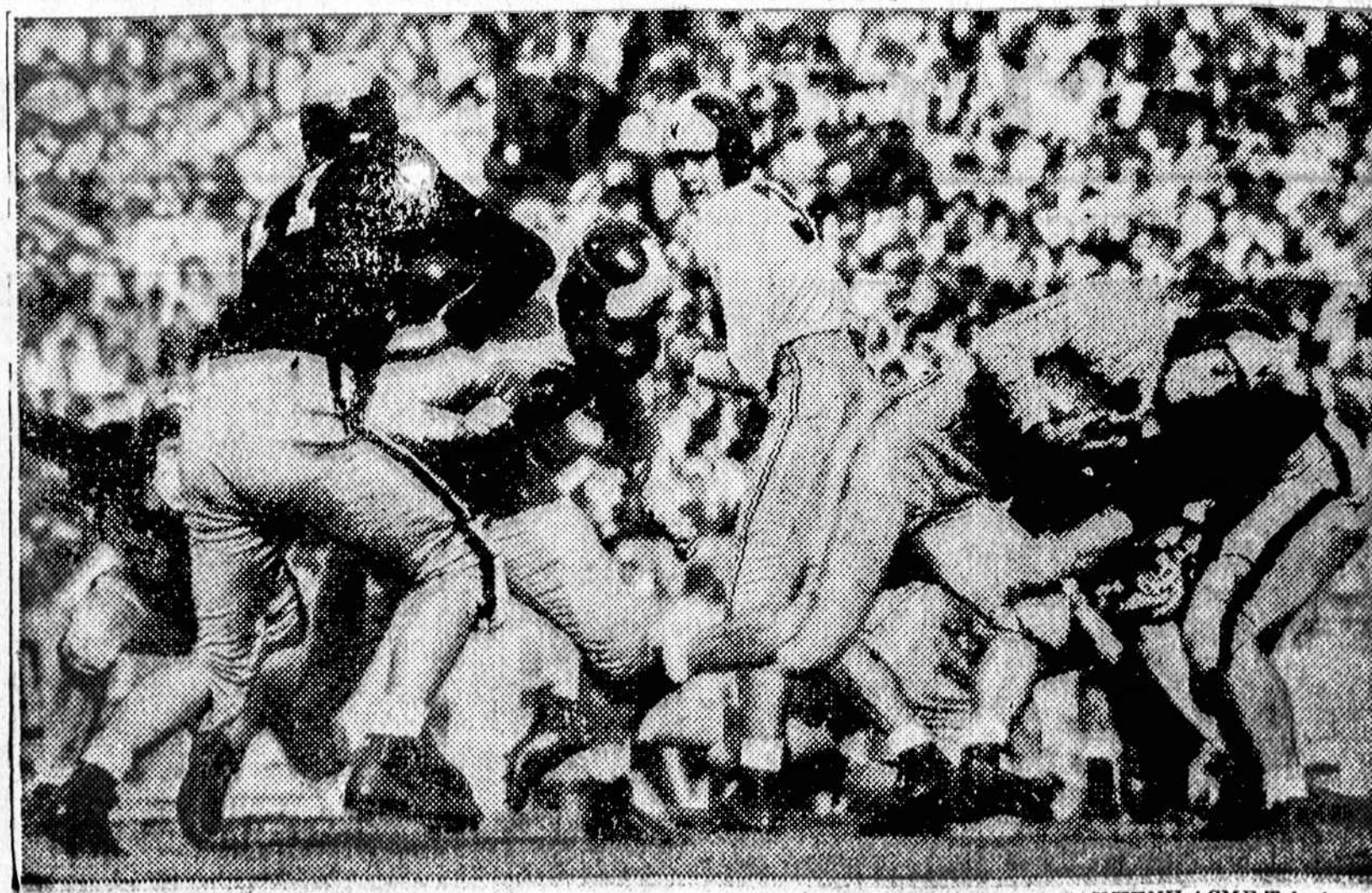
lies nepriklausomybę, ypač mūsų metų, bus, tariuosi, suprantamas ir naudingas.

1. Suokalbčiai

1773 ir 1793 m. Rusija, susidėjusi su Prūsija ir Austrija, atsiplėšė sau iš Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos dideliausius, gudų ir rusėnų apgyventus plotus. Austrijai ir ypač Prūsijai teko didžiosios Lenkų dalys. Lietuva nustoja ⅓ savo žemių ir ¾ gyventojų. Beliko jai arti 130 tukstančių kv. varstų plotas, kurį sudarė Aukštaičiai su Vilniumi ir Žemaičiai — 75 tukst. kv. varstų ir Gudija (Baltarusija) — arti 55 tuk. kv. v. Gyventojų ji turėjo 1 milijoną. Iš dviejų pusių galingųjų kaimynų. Prūsų ir Rusų suspausta, vienintelė talpininkė ji Lenkus teturėjo, kurie tačiau, nustoje ¼ savo žemių, patys vos tekvėpavo, o pašonėje dar ir trečią stiprų priešininką, Austriją, turėjo. Lietuvoje ir Lenkuose stovėjo Rusų kariuomenė.

Niekas neabejojo, jog kaimynės valstybės progos telaukia, idant išsidalijus tarpavęs, kas dar buvo išlikę. Aišku tačiau buvo, jog visuomenė iš paskutiniųjų priešinsis pasiryžimams prieš jos laisvę.

Dar 1793 m. iš Žemaičių kilęs, bet Valuinėje apsigyvenęs dvarininkas Prozoras ruošė suokalbį prieš Rusiją, kurian tikėjosi įtrauksis visą Lietuvą. Suokalbiniškai skyrė jį bušimojo sukilimo vadu. Vienas jųjų, Vilniaus pralotas Baužas, kuris kilolika metų vėliau pasuomenė yra gynusi savo ša-

Pereitą šeštadienį Amerikoje atsidarė akademinių futbolų sezonas. Vaizdas iš praeity, šiemet daugely komandų lošia nemažas skaičius lietuvių. Paveiksle matosi akcijos pilnas momentas iš lošimo tarp Purdue ir Vanderbilt universitetų.

apie lietuvių kalbą ir senovę, siulė sukilus paleisti žmones nuo baudžiavų. Ypač daug veikė Vilniuje artilerijos pulkininkas Jasinskis, kurio giminė atvykusi iš Lenkijos, o jis gimęs Verkuose ties Vilniumi ir užaugęs pačiame Vilniuje, Lietuvai visas pritapo. Jis slapta ruošė sukilimui neskaitlingą Vilniaus kariuomenę, taipgi žymiausių vietinios bajorų ir miestiečių.

Suokalbiniškai prisiekė sukilti, sukilimo ženklą gavę. Jis rinko sukilimui žmonių, pinigų ir ginklų. Dėvėjo pilkus žalmius juostelėmis apsintus rūbus, kordarda pažymėtus apskritus brylius, terbą ir kardą ar kitą kurį ginklą.

Juo daugiau žmonių dėjos suokalbini, juo sunkiau buvo slaptumas užlaikyti. Šita susekusi Rusų valdžia suėmė ir išvežė Rusijon kelis žymiausių suokalbiniukų, tarp jų minėtąjį kun. Baužą (Černigovą) ir kitus. Ji buvo mėginusi ir Jasinskį suimti, bet šis, persipėtas, pasislėpė; persitaisęs kaminkrėčių, jis nekarta ir toliau apsilankydavo Vilniuje ir darbavosi. Juo labiau reikėjo skubėti, jog Rusija spyrė Lietuvą (ir Lenkus) mažinti savo kariuomenę. 1794 m. iš kelių dešimčių tukstančių Lietuvos kariuomenės belikų buvo vos apie 8 tukst., o vėliau šis skaičius dar labiau žadėta sumažinti.

Reikėjo tik kibirkšties, kad Lietuva ir Lenkai sukilę. Toji kibirkštis buvo Lenkų kariuomenės dalies atsisakymas pildyti valdžios įsakymą — sumažinti savo skaičių. Tai buvo atviras pasipriešinimas, kuris parodė Rusijai, jog prieš ją ruošiamas yra sukilimas. Jos kariuomenė puolė maištininkų gandyti ir verstį kitas Lietuvos ir Lenkų kariuomenės dalis nusiginkluoti.

Tuomet suokalbiniukai vadai, tarp jų ir Prozoras, parsikvietė iš užsienių garsų, iš Lietuvos kilusių ir Amerikos kovoje už laisvę jau pasižymėjusių generolų Kasčiūšką ir pastatė jį vyriausiu sukilimo vadu. Kovo 24 d. Kasčiūška atvyko senon Lenkų sostinėn Krokuvon ir rinkoje šis "nežinomasis pirmo to giminės lietuvių bajoras" kariuomenės ir gyventojų aktyvaizdoje prisiekė kovosias iki tėvynę laisvę išgausias.

- 1) L. Cieszkowski. Diarusz powstania Krakowskiego w roku 1794 (išsp. A. S. Dopelnienje ko swodnoj galicko-russkoj letopisi 1772 po 1800 g., 11-ji dalis, p. 2).
- 2) H. Mościcki. Dzieje porozbrojow Litwy i Rusi. I. 144. Tas pats autorius sakė dabar, jog J. gimer 1759 m. Lenkų Kujavuose: Generol Jasinski (1917 m.), p. 3.
- 3) I. St. Grabausko atsiminimų — H. Mościcki. Dzieje, p. 149—150.
- 4) Mościcki. Dzieje 155. — Jasinskis, 123. — Korzon, Kosciuszko — biografia, II-sios laidos p. 314—315.
- 5) Mościcki. Dzieje, 158. — Jasinskis, 129.
- 6) Apie K. — 1917 m. "Lietuvos Aido", No. 16.
- 7) T. Korzon, Historia nowoczesna. 1906 m., p. 259.
- 8) Mościcki. Dzieje, 159—161. — Jasinskis, 131—133.
- 9) Dzieje, 161. — Jasinskis, 133.
- 10) Korzon. 265. — Jasinskis, 133.

FUTBOLAS JAU ČIA

Sayaitei praėjus, jis turėjo jau 4 tukstančius kariuomenės ir 2 tukstančių dalgius apsiginklavusių žmonių baudžiauninkų ("dalgininkų"). Ties Raclaviciu sodžiumi (netoli Krokuvos) balandžio 4 d. jis pasitiko Rusų kariuomenę ir per 5 valandas smarkiai ją sumušė. Ypač pasižymėjo paties Kasčiūškos vedami narsūs Lenkų dalgininkai. Nuo to laiko Kasčiūška vilkėjo valstiečio šermėgą.

Laimėjimas ties Raclaviciu pagarsino Kasčiūšką ir sukilėlių vardą ir padarė jo visuomenę dėtis sukiliman.

II. Vilniaus sukilimas

Balandžio 16 d., tą diem savaitėm vėliau po Raclavicių mušio ir diena anksčiau už Lenkų sostinės Varšuvos sakiimą (balandžio 17 d.), sujudo Žemaičiai. Tą dieną bajorų ir kariuomenės vadai apskelbė šiauliuose pradėtą sukilimą, prisiekdino stovėjusį tenai raitelių pulką ir negaivodami išsiskirstė po Lietuvos miestelius išmėtytos kariuomenės rinkty. Raseiniuose, Panevėžyje, Sejose, Jėnavoje, Ukmergėje, Žiežmariuose kariuomenė veik visa prisiekė kovosiant už savo šalies laisvę ir ištraukė Vilniaus link.

Vilniuje stovėjo Rusų kariuomenė (apie 2 tukst. ir apie 20 armotų). Lietuvių kariuomenės tebuvo tenai vos apie 4000. Nehodamas to, Jasinskis nutarė sukeiti miestą ir išvaryti rusus. Tuo tarpu rusų vadai, kad ir perspėtas vyriausiojo Lietuvos kariuomenės vado (etmono) Kasakauskio, kuris buvo rusams atsidavęs ir tik ką Vilniun parbėgęs, ruošiamuoju sukilimu netikėjo ir jokiu priemonių saugotis bei gintis nesiemė.

Balandžio 22 d. vakare Jasinskis padalijo Vilniaus kariuomenę ir amatininkus keliais būriais, kurių kiekvienam nurodė, kas daryti. Naktį puse pirmos, tat jau balandžio 23 d. armotos šuviu buvo duotas sutartasai ženklas, visose bažnyčiose ėmė skambinti, pasigirdo mušimas bugnan ir gatvėse pasirodė suokalbiniukai, kurie puolė ginklų sandėlin (arsenalan) ginkluotis. Kariuomenė, amatininkai ir šiaip Vilniaus gyventojai keliuose vietose išsyk užpuolė rusus, neleidami jiems susirinkti vienon vieton.

Po kelių valandų kovos rusai buvo pergalėti. Daugiau nei tukstantis jų, jų tarpe vadaš generolas ir apie 40 apicierių, iškliuvo sukielių nelaisvėn; joni pateko ir minėtasis Kasakauskis. Tačiau kitai pusei pavyko ištrukti Vilniaus priemiestėn Paulenkon, nuo kurios kalno ji ėmė iš armotų šaudyti miestan.

Patyre, jog prieš juos iš kelių šalių traukia sukilusioji lietuvių kariuomenė, rusai sunaikino Vilniaus priemiesčius ir pasitraukė į Gardino pusę, kur stovėjo kita stipri rusų kariuomenės dalis.

Vilniui nusikračius rusų, balandžio 24 d. "Lietuvių Tautos" vardu vilniečiai prisiekė ant rinkos kovos už savo šalies laisvę ir išskyrė Aukščiausią Lietuvos Tautos Tarybą, susidėjusią iš žymiausių Lietuvos bajorų. Aukščiausioji Taryba vyriausių sukilimo vadų pirmininko Kasčiūšką, kuriam buvo Lietuvos kariuomenės vadu Jasinskį. Ji įsteigė revoliucinį teisną sukilimo priešininkams sekti. Jo nusprendimu kaimais rinkoje viešai pakarta rusų šalininkas, etmonas Kasakauskis, jo brolis — Inplentų vyskupas Kasakauskis ir Vilniaus vyskupas Mašalskis pakarti Varšuvoje, kurioje jie

- 1) Mościcki. Dzieje, 163—165. — Jasinskis, 134—139.
- 2) Mościcki. Dzieje, 165—166, 176.

tuo metu buvo atsidūrę. Taryba, toliau, rinko aukų sukilimo reikalams, rūpinosi sukilėlių valgydinimu ir apginklavimu.

Tačiau visų svarbiausis jos darbas buvo dauginti sukielių kariuomenę ir šiaip ją stiprinti. Tuo tikslu ji, visų pirma, Vilniaus universiteto profesorius Gucevičius (Ukmergės aps. migonių baudžiauninko sunus, garsus Vilniaus katedros statytojas) sumanymu sudarė Vilniaus miesto gvardiją, kurią vedė tas pats Gucevičius; gvardijos ir šiaip sukilėlių spalvos buvo — mėlyna ir žalia. Tarybos pašaukti, vilniečiai pylė apkasus, įtaisytą parako malūnas ir kantuoli dirbtuvę. Kanuolynės murams pataisyti apvertė plytas iš senųjų Pilies kalno bokštų ir mūrų, aiškindamiesi, jog busią gražų rusams belaisviams ardan tuos murus, kuriuos Gedimino laikais statę taip pat ir rusų belaisviai.

- 13) Ten pat, 168. W. Smolenski. Dzieje narodu polskiego. III. 186, 190.
- 14) J. Bielinski. Uniwersytet Wileński. III. 190—192.
- 15) Dzieje, 178—179. Jasinskis, 164—166. Gucevičius buvo Jasinskio draugas Vilniaus inžinierių mokykloje — Jasinskis, 164.

—SAVAITRAŠTIS—

"ARGENTINOS
LIETUVIŲ
BALSAS"

J. S. A. melams kainuoja
Pusaneta Dolers
Galima išsirašyti per "Naujienas" arba tiesioginai, adresuojant:

"A. L. Balsas"

Cañilla de Correa 303,
Buenos Aires, Argentina

Ateičiai Užtikrinti!

Taupykite dabar, kad, bedarbei užėjus, nereikėtų dejuoti. Taupykite saugioje įstaigoje, kaip UNIVERSAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION.

Šia jūsų indėliai NEŠA 3½ nuosimėio. Yra apdrausti iki \$5,000 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Ofisą kasdien atdaras nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais iki 6 val. vakaro.

Universal Savings
AND LOAN ASSOCIATION

1789 SO. HALSTED STREET

Jei insurance reik, pas
Dr. P. Vileišis EIK
DR. P. VILEIŠIS
Atstovas
Prudential Ins. Co. of America
175 W. Jackson HAR. 2500
Home Office, Newark, N. J.
6922 W. Roosevelt Rd., Austin 1175

Remkite Lietuviską
Zyduką,
NATHAN KANTER
MUTUAL LIQUOR
CO.—WHOLESALE
4707 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

BRIDGEPORT ROOFING AND
SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogus, rynas, stoglangius ir
sienų apmušimus.
Taisome bet ką. Atnaujiname bet
ką. Darbas užtikrintas. Pilnai
apdraustas.

PIRKIT SU PASITIKĖJIMU

ALLIED
Lumber Co.

LUMBER, MILLWORK
Stogam Medžiaga. Mes Finansuojam. Pristatymas DYKAI
2759 S. KEDZIE AVENUE
Tel. LAWNDALE 2630

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING

Perkraustom fornicius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Zema kaina. Musų darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis ir visas miesto dalis.
3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

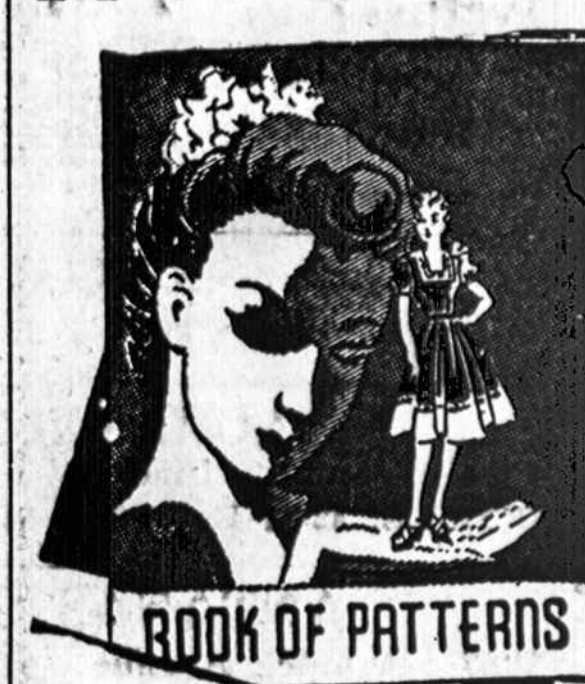
FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniskomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

Sophie
Barcus
RYTINĖ RADIO
VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 v. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00
val. vakare.
Išgirskit vėliausias žinias
muziką ir kitus idomius
parnešimus.

NAUJA
MADŲ
KNYGA

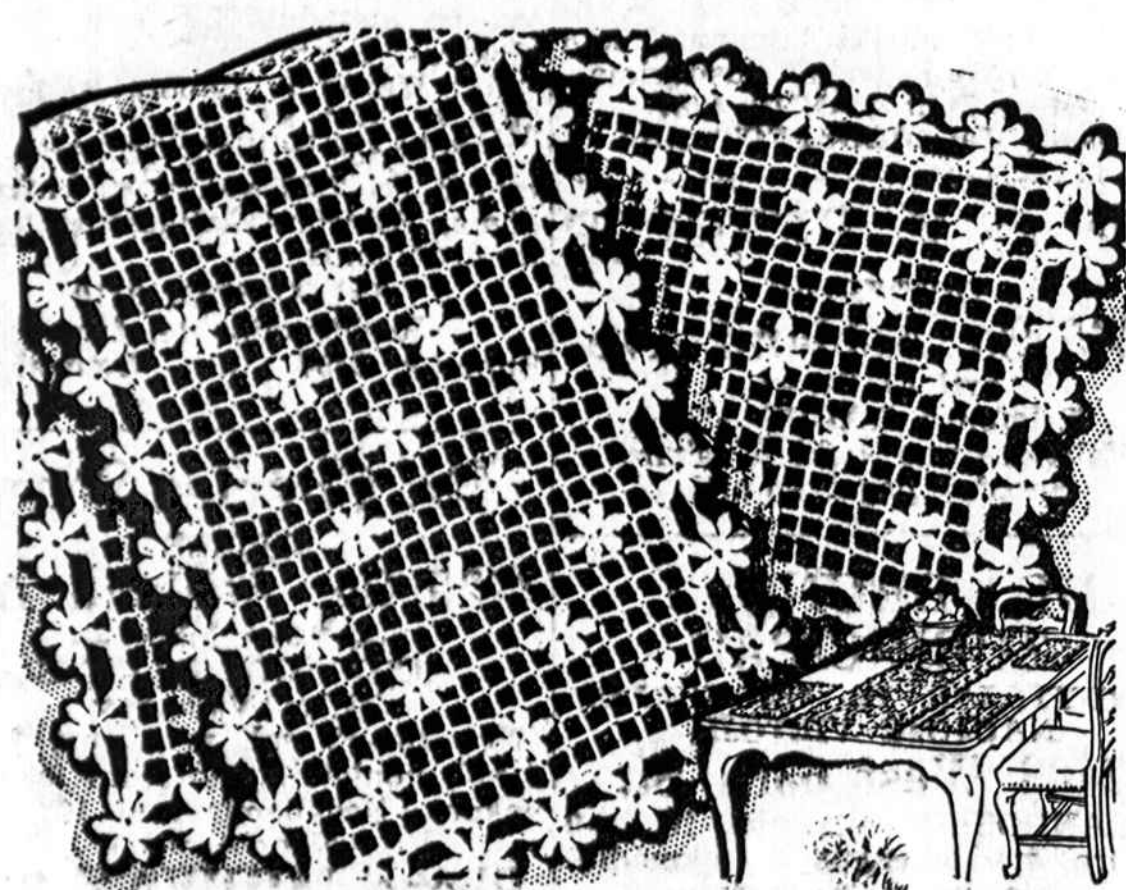

KAINA 15 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius!

NAUJENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Vardas
Adresas
Miestas
Valstija

CROCHETED SCARFS PATTERN 2812

No. 2812—Nupėgžti takeliai.

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2812
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Cia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė

Adresas

Miestas ir valstija

All
Kinds of PRINTING

Mūsų
Spaustuė
Atlieka
Ivairiausių
Spaudos
Darbus!

Jeigu esate biznyje ir jums reikia atspausdinti bi-
ly, steitmentų, laiškų, žinokite, kad "NAUJIENŲ"
spaustuė yra pasiruošusi jums patarnauti. Atliks
darbą tobulai. Kainos kuoprieinamiausias.

UŽSUKITE IR PAMATYKITE PAVYZDZIUS

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.

Canal 8500

Illinois-Indiana-Michigan-Wisconsin Žinios

Perspēja Nevažiuoti Į Crab Orchard Darbų Ieškoti

Turi Daugiau Aplikantų
Negu Darbų

MARION, Ill. — Valdžiai paskelbus, kad statys amunicijos dirbtuvę angliakasyklų distrikte, prie Crab Orchard, ten pradėjo važiuoti darbininkai iš visų valstijos dalių.

Illinois darbų biuras perspėja kity vietų gyventojus nebedaryti sau išlaidų ir nevažiuoti ten darbų ieškoti. Kontraktoriai bando suimti vietinius bedarbius, ir dabar turi dvigubai tiek aplikantų, kiek darbų.

Dar Tik Stato

Dabar dirbtuvė dar tik statoma.

Dar nežinia kiek darbininkų ten dirbs, kai ji bus pastatyta, bet pranešimas bus padarytas apie tai kiek vėliau. Dirbtuvei operuoti reikės darbininkų su mechanisku patyrimu ir tada gal bus progų ir darbininkams iš kitur darbus gauti. Bet šiuo laiku valstija perspėja darbininkus **TEN NEVAŽIUOTI**.

Jauni Republikonai Prieš America I-st

DETROIT, Mich. — Jauni re-

publikonai čia laiko konvenciją. Kai kurie senesnieji partijos lyderiai ragino juos išeiti prieš Rooseveltą ir susidėti su America First komitetu.

Organizacijos lyderis, Gordon Allott iš Colorado, betgi pasakė kalbą, kurioje pasmerkė "visas izoliacinių pastangas suirti republikonus su America First komitetu". Jis pareiškė, kad "jeigu Hitleriui nugalėti reikia duoti pagalbą Anglijai, tai duokim ją nesikirėdami tarpusavyj".

Harvey Švęs 50 m. Sukaktuves.

Pradedant spalį 28 d., Harvey, Ill., iškilmingai švęs per šešias dienas savo aukštinį jubiliejų. Miestas buvo įsteigtas tik 50 metų atgal.

Streikuoja Kraft Surio Bendrovės Darbininkai

Reikalauja Algas Pakelti 15%

Freeporte, Ill., streikuoja apie 600 darbininkų Kraft Cheese Company dirbtuvėje, kur juos nesenai suorganizavo AFL Dairy Employees unija, lokalas 754. Streikas Chicago ir kitų firmos dirbtuvių (viena yra Green Bay, Wis.) kol kas nepaliečia.

Streikieriai reikalauja pakel-

MERGINOS DAR VIS SVAJOJA APIE JI

Valstybės Departamente tarnaujančios merginos sugužėjo koridorin pamatyti Winzoro kunigaikštį Edwardą, kuris aplėdžia aukšto pareigūno raštinę po sudėto vizito. Šalia jo detektyvas.

ti jiems algas 15%. Kompanija siūlo 10%.

Kraft Cheese firma turinti \$500,000 užsakymą pristatyti surio Anglijai.

Valstijos Samdos Biuras Turi Daug Labai Gerų Darbų

Kai kurie moka iki \$10,000
i metus

Valstijos samdos biuras (Illinois State Employment Service) praneša, kad turi virš 60 atsakomųjų technišku darbų, kuriems reikia kompetentiškų aplikantų. Tai darbai daugiausiai prie įvairių ginklų gamybos ir inspekcijos.

Kur aplikacijas paduoti

Reikia inžinierių, žinančių nuodugniai dirbtuvių darbą ir jų operavimą, reikia formu, taipgi superintendentų dirbtuvių vienetais ir visoms dirbtuvėms. Amžiaus aplikantai gali būti nuo 25 iki 55 metų, turį patyrimą. Kai kurie darbai moka po \$5,000 i metus, kiti nuo \$300 iki \$600 i mėnesį, o superintendentų darbai — \$10,000 i metus.

Aplikacijas reikia priduoti artimiausioj Illinois State Employment raštinėje.

Šįvakar Uždaro Buckingham Fontaną

Šįvakar 9-tą valandą iki atėinančio pavasario bus uždaryta garsioji Buckingham fontana Chicago's Grant parke, prie Congress gatvės ir paežerio.

Paskutinis fontanos operavimas su šviesomis įvyks nuo 8:30 vakare iki 9-tos. Kas fontanos nėra matęs, tikrai verta pamatyti. Jokios įžangos nereikia mokėti.

Šiandien popiet, nuo 4 iki 6, fontana operuojama be šviešų.

Sawicki Skaito Bibliją

Smarkusis Bernardas Sawicki, kuris šaipėsi iš teisėjo, kai

jį nuteisė mirties bausmei, paskutinėmis dienomis labai atydziai skaito bibliją, ir sako, "prašysiu Dievo dovanoti jam nuodėmes".

Yom Kippur

Šįvakar su saulėlydžiu žydai pradės švęsti atgailos šventę — Yom Kippur. Per 24 valandas nieko nevalgys ir melsis prašydami dovanoti jiems nuodėmes papildytas per perėjus metus.

Taksuos "Slot Mašinas"

Spalį 1 d., pradeda veikti federalis įstatymas, kuris uždeda \$50 taksus ant "slot mašinų", nežiūrint ar jos operuojamos legaliai ar ne. Ant mašinų turės būti užlipinti ženklai, parodą, kad taksai buvo užmokėti.

TAUPYMO BANKUTĖS

Universal Savings and Loan Association duoda kiekvienam progą įsigyti šias gražias su kalendorium bankutes visai nemokamai, tik reikia atidaryti taupymo šėrų sąskaitą Universal Savings and Loan Association, 1739 S. Halsted St. Tąsyk gausite šią bankutę nemokamai, šią savaitę mūsų atstovai atsilankys į jūsų namus ir smulkiau apie mūsų planą paaiškins.

Kurie neturite progos susitikti su mūsų atstovais, galite kreiptis tiesiai į Universal Savings and Loan Association raštinę, 1739 S. Halsted St.

S. L. A.

rinėje dirvoje, stiprina lietuvių Amerikoje ir rupinasi bendrais lietuvių reikais.

Dabar visose lietuvių kolonijose darbuojasi šimtai SLA organizatorių. Kai vienas jų organizatorių atsilankys į jūsų namus, paklauskite jo patarimų — prisirašykite prie Susivienijimo su visa savo šeimyna.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

307 West 30th Street, New York, N. Y.

MIDDLE-AGED PEOPLE are common offenders

If you're past 40, the chances are that your breath will be offensive often than that of a young person. Fermentation of tiny food particles caught by partial plates and dentures frequently cause this condition which you yourself may not detect but which is so offensive to others. Why not take the easy, pleasant precaution that so many fastidious people use to halt this fermentation — Listerine Antiseptic employed as a mouth rinse. It immediately makes the breath sweeter, purer, less likely to offend. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
John F. Cudeikis
SENIAUSIA IR DIDžiausia LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE
DIENA IR NAKTĮ
Visi Tel. YARDS 1741-1742
4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue
Telefonas LAFAYETTE 0727
Dykai KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Klauskite mūsų radijo programų Antradienio ir šeštadienio rytmediais, 10:00 val. ryto iš WHIP stoties (1520 K.) su POVILU SALTIMIERU

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI
Chicago, Cicero
Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

S. P. MAZEIKA YARds 1138
3319 Lituania Avenue YARds 1139

LACHAWICZ IR SŪNUS
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 185th Street Tel. Pullman 1270

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituania Avenue Phone YARds 4908

ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street 710 West 18th St.
Telefonas YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone YARds 0781

LIETUVIAI
GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį.
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas REPUBLIC 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos Telefonas: BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso Valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
Subatoj nuo 1 iki 4 popiet.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 8
Šventadieniais: 11 iki 12.

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinis Pritaiko.
3343 SO. HALSTED ST.

DR. STRIKOLIS
Gvdytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioį pagal susitarimą.
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 7899
Namų tel. REPUBLIC 4658

AKIŲ SPECIALISTAI
DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas
jūsų garantavimas
Optometrical Akų Specialistas
Palingvina akų įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo
svaigimo, akių aptemimo, neruo-
tumo, skaudamą akių karšči, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę.
Prirengia telsingai akinius. Visuose
atsitikimuose egzaminavimas da-
romas su elektra parodančia ma-
žiausias klaidas. Specialė atyda at-
kreipiama į mokyklos vaikus.
Kreivios akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8
vak. Seredomis nuo pietų, o Ne-
dėlioį pagal sutartį.
Daugelyj atsitikimų akys atitaiso-
mos be akinų. Kainos pigiau kaip
pirma.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinis
Kreivias Akis
Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

REMKITE TUOS, KURIE
GARSINASI
"NAUJIENOSE"

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849
Dr. Peter T. Brazis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 S. Western Ave.
VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo
7—9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. MARGERIS
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet
ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šeštadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299

DR. A. W. PRUSIS
DENTISTAS
6924 S. Western Ave.
Telefonas HEMLOCK 0201
VAL.: nuo 9 ryto iki 9 vak.
Ser. ir Sub. vak. pagal sutartį

Ofiso Tel. HEMlock 5524
Rez. Tel. HEMlock 1643
Emergency: MIDway 0001
Al. J. Valibus, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VAL.: 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vakaro
2408 West 63rd St.

KITATAUČIAI
DR. HERZMAN
IS RUSIJOS

Gerei lietuviams žinomas per 39
metus kaip patvęs gydytojas chi-
rurgas ir akušeris.
Gvdo staigias ir chroniškas ligas
vyru, moteru ir vaikų pagal nau-
jausius metodus X-Ray ir kitokius
elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir
nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną
dieną, išskyrant šeštadienio vakaro
ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
— 2-ros lubos —
CHICAGO, ILLINOIS
Ofiso Valandos:
Nuo 10—12 val. ryto, nuo 2 iki
4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12
valandai diena.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 6994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos:
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 popiet
7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12.
Rez. Telephone KENwood 4300

ADVOKATAI
K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais
—pagal sutartį.

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824.
Namų tel.—Hyde Park 3395

WHITNEY TARUTIS
ADVOKATAS
3133 SO. HALSTED STREET
Tel. CALumet 6877.
Val. nuo 1:00 popiet iki 8 v. vak.
134 N. LA SALLE STREET
Room 2014 Tel. STATE 7572
Val. nuo 9:00 iki 11:00 ryto.
3149 SO. HALSTED STREET
Tel. VICTory 2679

Skalbimai Naujienose
duoda nauda dėlto.
kad pačios Naujienos
naudingos.

Birutė

Šiandien Peoples Programas

Smagios dainos, "Piršliai", žinios, pranešimai ir t. t.

Priminti, kad radijo klausytojams užsistatyti savo radijo šaukimo, antradienį, 7 val. vakare, ant stoties WGES ir pasiklausyti gražaus ir įdomaus radio programo, leidžiamo pastangomis Peoples Furniture Company.

Programė dalyvaus žymūs reguliariai artistai, kurie išpildys naujų numerų, dainų, muzikos, komediją "Piršliai", juokų, žinias, pranešimus ir t. t.

Prie to bus įdomių pranešimų iš Peoples Krautuvės didelio rudeninio išpardavimo, kame yra geros progos visiems pasipirkti namų reikmenis sumažintomis kainomis.

—Rep.

Diena Iš Dienos

Išsiėmė Leidimams Vedyboms (CHICAGO)

Chester Banas, 23, su Ann Kaupik, 21

John Chapes, 53, su Antoinette Sulkowski, 38

Genyasio Piccchini, 27, su Frances Plankis, 29

Henry Tessmer, 26, su Helen Blauzdis, 26

Walter Wozniak, 27, su Marjion Malinauski, 21

Stanley Martinkus, 23, su Dorothy Blasczyk, 20

Laddie Bakalik, 24, su Josephine Bayorunas, 20

A. + A.
JOHN PAUL SZUKIEWICZ
Gyveno adresu 6556 So. Talman Ave.
Persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 28 d. 1941 m., sulaukęs pusės amžiaus. Paliko dideliam nuliudime moterį Helen, po tėvų Krucynski, sunų Dr. John Szukiewicz, marčią Pauline, anuką Jackie, 3 seseris, Charlotte, Bertha ir Julia, svogerius Konstant Drosky, Patrick Thomas ir Frank Capetta. Kunas pašarvotas randasi Peter H. Patka koplyčioje, 1258 W. 51 St. Laidotuvas įvyks ketvirtadienį, spalio 2 d. 9:30 val. ryto iš koplyčios ir Gimimo Pan. Sv. parapijos bažnyčia, kurioje atsibūs gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas ir Resurrection kapines.
Visi a. a. John Paul Szukiewicz gimė, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliudė liekame.
Moteris, Sunus, Marti, Sese-rys, Svogeriai ir Giminės Patarnauja laidotuvių direktorius Peter H. Patka, Telefonas Boulevard 5257.

URBA
Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, P. a. p. u. o. s. mama
GELININKAS
4180 Archer Avenue.
Phone LAFAYETTE 5800
LOVEIKIS
Siunčiam Gėlės Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis.
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308
REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Trys Naujos Autobusų Linijos Chicagoje

Spalių 13 Pradės Veikti 103rd Linija.

Pildydama valdžios reikalavima, Chicago gatvėkarių bendrovė šią ir kitą savaitę žada įvesti tris naujas autobusų linijas:

Viena linija bus 103rd, nuo Western avenue, iki Torrence avenue, ir nuo ten 106-tą iki Illinois-Indiana sienos, prie Indianapolis bulvario. Ši linija pradės veikti spalio 13 d.

Antra linija eis Division gatve, nuo Grand iki California.

Trečioji linija — yra Kimball-Hompa linija, nuo Kimball ir Wrightwood iki 26th ir Central Park avenue.

Dvi Naujos Pilietybės Klasių

Viena Bridgeporte, Kita Westsidėje

Bridgeporte veikia kelios pilietybės klasės, viena Armour mokykloje, kita Fellowship rūmuose, trečia — Valentine berniukų klube, prie 3400 Emerald avenue.

Bridgeporte

Paskutinėje vietoj pamokos įvyksta kas pirmadienį ir trečiadienį, nuo 1 iki 2-tros po pietų. Mokytoja yra Edna A. Leimer. Ji mokina informacijų reikalingų pilietybei, anglų kalbos ir rašybos. Pamokos nemokamos. Galima užsiregistruoti bet kada.

Westsidėje

Pilietybės klasa Westsidėje yra organizuojama Douglas Parko rūmuose, prie 14-tos ir Albany avenue, spalio 9-tą, 1:30 po pietų. Ten mokytojaus pilietybės pamokų vedėja kelios Northside įstaigos, Anna Strojny. Jinai yra paruošusi pilietybei apie 6,000 atveių.

Nusižudė Darbininkas

Peiliu persikirsdamas gerkle sau gynybą atėmė 50 metų darbininkas, Frank Pasko. Jis gyveno ad. 2753 Thomas street.

ONA GRAVIENĖ,
po tėvų Nanorfontaitė
Gyveno 4177 Archer Ave.
Persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 28 d. 11:50 val. ryto 1941 m., sulaukęs pusės amžiaus; gimęs Trakų apskrityje, Žiezmarų parapijoje, Kibucų kaime. Amerikoje įsigyveno 29 metus. Paliko dideliam nuliudime vyrą Jodubą, dukterį Julijoną ir jos sužadėtinį Prana Zelis, broli Zigmontą (Framingham, Mass.), du pusbrolius, Raymondą ir brolienę Constance Nanorfontaitę ir Juozapą Savicką, pusseserę Emiliką ir svogerį Vincentą Palonių (Hobart, Ind.) ir kitas gimines. Kunas pašarvotas Lilevicius koplyčioje, 4348 S. California Ave.
Laidotuvas įvyks ketvirtadienį, spalio 2 d. 8:30 val. ryto iš koplyčios ir Nekalto Prasiėdimo Pan. švenčiausios parapijos bažnyčia, kurioje atsibūs gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta ir šv. Kazimiero kapines.
Visi a. a. Onos Graviėnės giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsiveikimą. Nuliudė liekame.
Vyras, Duktė, Brolis, Pusbroliai, Pusseserė ir kitos Gim. Patarnauja laidotuvių direktorius Antanas M. Phillips Tel. Yards 4908.

Du Geri Filmai Oriental Theatre

Greer Garson su auklėtiniais "Blossoms in the Dust" filme.

Oriental Teatras, prie Randolph, netoli State, dabar rodo įdomų paveikslą, paimtą iš tikro gyvenimo, "Blossoms in the Dust", ir antrą filmą, "Kiss the Boys Goodbye".

Pirmąs yra filmuotas naturaliose spalvose, su raudonplauke Greer Garson vedamoje rolėje. Jis atvaizduoja gyvenimo nusiūvylius turtingos moteriškos pasišventimą pamestinukams ir jos kovą su visuomenės nusistatymu prieš nelaimingus kudukius, kurie nelegaliai gimę arba kurių tėvai nežinomi. Tai įaudinantis kūrinys.

Antrąs filmas yra lengvo turinio, su Mary Martin Dop Ameche ir Oscar Levant vadovaujamose rolėse.

Lietuviui Gerai Sekasi Operuoti Lenktynių Parkas

Kas Šeštadienį Rengia Mažų Automobilų Lenktynes

Jaunas Chicago lietuvis, Johnny Zale, 233 W. 63rd st., per ilgą laiką dalyvavo viskio se mažų automobilų lenktynėse. Laimėjęs eilę čempionatų, jisai sumanė iš lenktyniavimo pasitraukti ir užsiimti jų rengimu.

Tam tikslui jisai atidarė Raceway lenktynių parką, prie 129-tos ir Ashland, ir ten dideliu pasisekimu kas šeštadienį rengia tokias lenktynes.

Bandymai prasideda 7:30, o pačios lenktynės — 8:30 val. vakare.

"Pramušgalviai"

Ši šeštadienį, spalio 4-tą, lenktynėse dalyvaus Tony Betterhausen, Mike O'Halloran, Dan Kladis, Peter Romcevic, ir visa eilė kitų "pramušgalvių". Taip lenktyniuotojai dažnai vadinami.

Iškraustė Viską

Vagys, kurie įsilaužė į chigagiečio Anthon Barth butą, 5301 Hirsch street, išnešė viską — rubus, baldus, ir kas tik pakliuvo jiems į rankas. Grobis siekia virš \$1,000.

Geriausio Pirkiniai Chicagoje
JUS NUSTATOTE SAVĄ KAINĄ
1933 Chevrolet Sedan ?
1933 Plymouth Sedan ?
1934 Chevrolet Sedan ?
1934 Chevrolet Coupe ?
1935 Plymouth Sedan ?
1935 Chevrolet Sedan ?
1935 Olds Coupe ?
1936 Plymouth Sedan ?
1937 Dodge Sedan ?
1938 Olds Sedan ?
150 Kitų Pasirinkimui.
WENZEL
DE SOTO-PLYMOUTH
1143 Diversey
Atidara vakarais ir sekmadieniais

Chicago's Draugijų, Klubių Valdybos 1941 Metams

ASSOCIATION OF LITHUANIAN PROPERTY OWNERS OF BRIDGEPORT VALDYBA 1941 METAMS: John Bagen — pirm., 3442 S. Union Ave.; Kazimieras Visockis — vice-pirm., 2931 South Emerald Ave.; S. Kunevičius — nut. rašt., 3220 S. Union Ave.; D. Gulbinas — fin. rašt., 3144 So. Wallace St.; P. Balais — izdininkas, 5653 So. Throop St.; J. Motiejunas — kontr. rašt., 3400 South Halsted St.; L. Leudanskis — maršalka, 3130 South Halsted St. Ši Draugija laiko susirinkimus kas mėnesį pirmą trečiadienį, 7:30 v. vak., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTISKAS KLUBAS VALDYBA 1941 METAMS: Juozapas Ruta — pirm., 3141 So. Halsted St.; Petras Viršilas — vice-pirm., 3432 So. Wallace St.; Stanislovas Kunevičius — nut. rašt., 3220 S. Union Ave.; Felix Kasper — fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Juozapas Balčunas — izdininkas, 3200 So. Lowe Ave.; Walter Dulevičius — kontr. rašt., 8728 Harper Ave.; Martapas Pienis — izdo gėjas, 3202 So. Emerald Ave.; Kazimieras Valaitis — ligonių prižiūrėtojas, 3350 So. Union Ave.; Povilas Petrakis — korespondentas, 812 W. 33rd St. Susirinkimai įvyksta kas mėnesį pirmą penktadienį, 7:30 val. vak., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 133 South Halsted St.

ZEMAIČIŲ KULTūros KLUBO VALDYBA 1941 METAMS: Pirmninkas — Steponas Narkis, 4353 S. Talman ave., tel. Virginia 1279; Pirm. pagėb. — M. Cepulskas, 3329 So. Lithuania ave.; Nut. rašt. — Julia Petrakis, 812 W. 33rd st.; Fin. rašt. — Leonas Geniotis, 4905 So. Kominsky ave.; Izd. — Paul J. Petrakis, 812 W. 33rd st.; Izd. pagėb. — Ona Jacobs, 4409 S. Artesian ave.; Maršalka — Motiejus Vitkus, 4432 So. Fairfield Ave. Susirinkimai atsibuna kas trečią trečiadienį, Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd Street.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAUGYSTES VALDYBA 1941 METAMS: Joe Balchunas — pirm., 3200 South Lowe ave.; P. P. Kilis — Vice-pirm., 3347 Lithuania ave.; A. Kaulakis — Nut. rašt., 3842 So. Union ave.; Felix Kasper — Fin. rašt., 3534 So. Lowe ave.; J. Rachunas — izdininkas, 3137 So. Halsted st.; Zig. Grigonis — Kont. rašt.; J. Racevičia — Izdo glob.; Kaz. Valaitis — Ligonių prižiūrėtojas, Dr. J. P. Poška — Daktaras kvotėjas; Steponas Narkis — Korespondentas; L. Jucius Maršalka. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, 12 val. diena, Chic. L. Auditorijoje, 3133 S. Halsted st. Nariai priimami nuo 18 metų iki 45 metų, vyrai ir moterys.

DRAUGIJS PALAIMINTOS LIETUVIŲ VALDYBA 1941 METAMS: Pirmninkas ir Auditorijos atstovas — J. Jackus, 6504 So. Rockwell st., tel. Rep. 7929; Vice-pirm. — J. A. Shulmistras, 4016 S. Archer ave., Laf. 6300; Nut. rašt. — Lucille S. Dągis, 2902 W. Pershing Rd., Laf. 6300; Fin. rašt. — F. Mikliunas, 4917 S. Comenskey ave., Laf. 1152; Kontr. rašt. — F. Margevičius, 4409 S. Fairfield ave.; Kasos globėjas ir koresp. — B. J. Jakaitis, 826 W. 34th Pl., tel. Yards 2252; Izd. — T. Janulis, 3430 S. Morgan st., Yards 4863; Maršalka — A. Šaškas, 3622 South Union ave.; Ligonių prižiūrėtojas — A. Augustinas, 656 W. 35th st., Yards 6701; Teisėjas — K. Stulas, Teismo sekr. — L. Jucius. Draugijos susirinkimai įvyksta kas antrą trečiadienį, kiekvieno mėnesio, Chicago Liet. Audit., 3133 So. Halsted st.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1941 METAMS: Pirmninkas — M. Grakauskas, 3939 N. Christiana ave.; Vice-pirm. — Mike Cepul, 3327 W. Le Moyne st.; Nut. rašt. — A. Lungевич, 1814 Wabansia ave., tel. Humboldt 2285; Fin. rašt. — Stanley Buneckis, 3327 Le Moyne st.; Kasierius — John Kuprevičius, 3440 W. Pierce ave.; Maršalka — A. Kuprevičius, 3440 Le Moyne St. Mitingai atsibuna kas trečią ketvirtą, 3600 West North ave.

CHICAGOS KRAKIŠKIŲ APSVIE-TOJŲ KULTūros DRAUGIJS KLUBO VALDYBA 1941 METAMS: Pirm. — F. Platkauskas, 4321 S. Rockwell st.; Vice-pirm. — A. Vainauskas, 4529 S. California ave.; Nutar. rašt. — M. Thiškis, 3638 S. Wallace st.; Izd. — J. Bložys, 3938 W. 63rd Pl.; Organizatorius — B. Gulbinas, 4035 S. Maplewood ave., tel. Virginia 1998; Izdo gl. — A. Bložienė ir J. Gulbinas. Susirinkimai įvyksta kas trečią sekmadienį (nešėdienį), kiekvieno mėnesio, 1:30 val. popiet. "Sandaros" svet., 840 W. 33rd st., Chicago, Ill.

LITHUANIAN DEMOCRATIC CLUB OF THE 15th Ward VALDYBA 1941 METAMS: Pres. — Floyd J. Doviak, 8945 S. Albany ave.; Vice-pres. — Joseph Vaisvilas, 6147 So. Washenaw ave.; Recording sec'y — Justin Tarvidas, 5931 So. Albany ave.; Finance Sec'y — John Noreika, 5924 South Maplewood ave.; Treasurer — John Gura, 6406 So. Francisco ave.; Sergt. at Arms — Mr. A. Dulcus, 6404 So. Campbell ave.; Legal Advisor — Chas. Zekas, 2511 W.

CLASSIFIED ADVT.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos
BARBER SHOP pardavimui. Kaina \$90. Renda \$10. Paimamas karliuomenėn. 1803 W. 45th St.

GERA TAVERNA greitam pardavimui. Nebrangiai. Biznis gerai išdirbtas. Išvyksta į armiją. 1726 So. Halsted. Canal 2480.

PARDAVIMUI TAVERNA IR restoranas, 8665 Vincennes, kampas Haisled ir Vincennes. Platas viršuje, aiški bards, pilnai įrengta v. r. u. v. e. Visa elektrikinė refigeracija. 1as pats savininkas 7½ metų.

GREITAM PARDAVIMUI nebrangiai — grosernė ir market. Elektrikinė refigeracija, 2 gyvenamieji kambariai. Pilnas svarus stakas. 8111 S. Chicago avenue. Saginaw 2268.

PARDAVIMUI TAVERNOS ir restoranas, 3738 S. Halsted Street.

COAL-WOOD-OIL

Anglys — Malkos Aliejus
SPALIO SPECIAL
Melsvos liepsnos pečiui aliejus 7½c galionui (150 gal. kiekiai). Furnace aliejus — geriausias, 6½c gal. 400 gal. kiekiais. A & E OIL CO.
7653 S. Laflin STE. 0370
Dykai 5 gal. kiekvienam naujam kostumeriui.

PERSONAL

Asmenų Ieško
LOUIS BANIS norėtų žinoti, kur randasi jo žmona Marta Banis, kurią paskutinį kartą matyta rugsėjo 24 d. Kas žino apie ją, malonėkite pranešti jos vyriui Louis Banis, 1827 S. Halsted St.

NEATSAKAU už jokias skolas, kurias užtrauke kas nors, bet ne aš, Louis Banis, 1827 So. Halsted.

SUSIRINKIMAI

ASSOCIATION of Lithuanian Property Owners of Bridgeport mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, spalio 1 dieną, 7:30 val. vakare Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St. Susirinkimas svarbus, visi nariai namų sąvyninkai malonėkite atsilankyti.
S. Kunevičius, rašt.
69th st., Finance Committee — Mrs. Noreika, 6924 S. Maplewood ave., and Mrs. Petrull, 5945 So. Albany ave.; Executive Comm. — Mr. Charles Davis, Mr. Kaz. Slepietis, and Mr. Gura; Board of Grievances — J. Tarvidas, Ch. Davis, and Gust Ritter; Publicity Committee — Ch. Davis.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZEN'S CLUB — Political and Beneficial of the 12th Ward, Chicago, Illinois — VALDYBA 1941 METAMS: K. Sova — pirm., 4080 S. Maplewood Ave.; F. Jakavičius — vice-pirm., 2857 So. Emerald Ave.; Paul J. Petrakis — nut. rašt., 812 W. 33rd St.; Lucille S. Dągis — turto rašt., 2902 W. Pershing Rd.; Larry Lubik — kontr. rašt., 2804 W. 45th St.; E. Rimeikis — kasos glob., 2444 W. Pershing Rd.; J. Balnis — kasierius, 6910 W. 40th St.; Laf. Lafayette 6927; Paranginių komisija: G. Green, M. Kariene, D. Dauskurdiene, A. Miller — teisėjas, 4258 So. Western Ave.; Dr. T. Dundulis — Dr. kvotėjas, 4157 Archer Ave., tel. Virginia 0036. Susirinkimai atsibuna kiekvieno mėnesio 3 sekmadienį, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Klubą priimami vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amž. lygionis teisėmis ir mokesčiais.

KEISTUCIO PAŠALPOS KLUBO VALDYBA 1941 METAMS: Jos. Sholteman — Prezidentas, 4508 S. Francisco Ave.; J. Stulgaitis — Vice-pres., 1531 So. 51st St.; Cicero, Ill.; Helen Chapes — Prot. rašt., 2441 W. 45th Place; Dr. E. A. Zubas — Pinasų rašt., 4276 Archer Ave.; Dr. M. T. Strikol — Klubu gydytojas, 4645 So. Ashland Ave., Tel. Prospect. 1930; Paul J. Ridikas — Izdininkas, 3354 So. Halsted St.; Lucille S. Dągis — Kontrolės rašt., 2902 W. Pershing Rd.; Nellie Viršila — Kasos Globėja, 3435 So. Wallace St.; Frank Jakavičia — Kontrolės komisijos pirm., 2857 So. Emerald Avenue; Michael R. Kazunas — Klubu legalis patarėjas, 69 West Washington St., Tel. Central 0592.

L. ZAGARIEČIŲ KLUBO VALDYBA 1941 METAMS: P. Arlauskas — Pirm., 2109 N. Cleveland Ave.; A. Niprikas — Pirm. pagėb., 1303 S. Pulaski Rd.; J. Keturakis — Nut. rašt., 1525 S. 51st St.; Cicero, Ill.; Stella Gasper — Fin. rašt., 3338 S. Emerald Ave.; E. Ramasauskienė — Kontrolės rašt., 1218 So. Independence Blvd.; St. Niprikas — Kasierius, 3824 Deodor St., Indiana Harbor, Ind.; Kasos globėja: J. Balakas, 1414 So. 40th Ct., Cicero, Ill.; Alfons Masulius, 3252 So. Halsted St.; B. Gurskienė — Koresp., 3252 So. Halsted St.; K. Balchunas — Maršalka, 3521 W. 38th Pl. Susirinkimai laikomi viena karta ir mėnesį, kas ketvirtą sekmadienį, pirmą valandą popiet. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui
PARSIDUODA 60 AKRU FARMA. Netoli mokyklos, prie svarbaus kelio, netoli miesto. Yra elektrika, gyvulių, mašinų, šaukita GROvehill 0391

GERAI IRENGTA 80 AKRU farma. Katedžiūs prie ežero, geras m. džioliimas ir žuvinimas. Box 43, Three Lakes, Wis.

HELP WANTED-MALE-FEMALE

Darbininkų-Darbininkių Reikia
100 VAIKYNŲ IR MERGINŲ Amžiaus 17 iki 40. Nėra patyrimo ar apsvietos reikalavimų. Išmokite amatą arba įvairų darbą. Samdytojai išmokins. Naktinis ar dienos darbas. Algos \$15 iki \$25. Visi darbai 8 valandas 5 dienas. Garantuota TRIANGLE AGENCY, 25 EAST JACKSON BLVD. Kimball Bldg., 13-tas aukštas.

CANVAS BASTER RANKOMIS. Tryon maker rankomis. Rankovių siuvėja mašina. Globe Tailoring Co., 208 W. Monroe.

VYRAI IR MOTERYS darbininkai visokių rūšių darbams viešbučiuose, restoranuose, įstaigose. Geriausias mokeskis. Modern Hotel, 879 N. State.

HELP WANTED-FEMALE

Darbininkių Reikia
REIKALINGA MOTERIS ar mergina, gali būti ir su mažu vaiku. Malonus darbas, trumpos valandos, gali gyventi ant vietos ar važiuoti namo. Nėra skalbimo, darbas nuolatini. Su mokesčių susitarime. Galite matyti visada ir sekmadieniais. Atsiųskite į krautuvę, 1458 W. 15th St.

VIESBUCIO TARNAITES Kreipkitės į šeimininką (house-keeper). 244 E. Pearson.

MOTERYS ESANČIOS NAMIE: Jūs galite užsidirbti ekstra cash dabar, kalėdų šventės. Dirbkite kaip jums paranku. Būkite nepriklausomos. Kreipkitės kamb. 402, 6 W. Randolph.

MOTERIS NAMŲ DARBUI, parprastis virimas, gyventi vietoje, prižiūrėti senyva moterį. Geras mokeskis. Mansfield 6665.

KISENIŲ SIUVĖJOS, prie kelnų, taipgi specialios mašinos operuoja prie kelnų. 412 S. Market, 8-tas aukštas.

MERGINA VALYMOI. Privatinė sanatorija. 8 valandos dienioje. Alga, pilnas užlaikymas. Telefonuokite skelbėjų sąskaiton. Wilmette 1662.

PATYRUSIOS operatorkos. Vienos adatos mašina. Prie bathrobes. Pastovus darbas, geras mokeskis. Chicago Bathrobe Corp., 506 So. Wells.

NAMŲ PRIŽIURĖTOJA. 30—40. Namai be motinos. 4 atgamtys vaikai. Nereikia skalbti. Gyventi vietoje. 8116 S. Vincennes, 1-mas.

HELP WANTED-MALE

Darbininkų Reikia

SPAUSTUVEI

REIKALINGAS DARBININKAS, mokąs linotype ir rankų darbą. Tuoj atsiliepkite. Box 2521. 1739 So. Halsted St.

REIKALINGAS PUSAMŽIS žmogus už dženitorų, kuris supranta namų darbą. 6424 Eggleston, NORM 6902.

SKALBYKLOS DARBUI prosytoja, patyrusi. Privatinė sanatorija. Alga, pilnas užlaikymas. Telefonuokite skelbėjų sąskaiton. Wilmette 1662.

PAKIETŲ IŠVEŽIOTOJŲ padėjėjai, amžiaus 17—25, svariai atrod. Kreipkitės 7 A. M. ir 329 W. 18 St., Mr. Wilkin, ir 3949 Schubert, Mr. Elbert.

REIKALINGAS ATSAKANTIS vyras dirbti prie baro. Atsiųskite greitai. S. Welicka, 4119 S. Ashland Ave.

COMBINATION naktinis darbininkas. Turi mokėti draivinti visų išdirbysčių karus. \$25 savaitė, 5680 Lake Park Ave., po 7 vakare.

ANIMALS-DOGS-BIRDS-PETS

Gyvulių-Sūnų-Paukščių Ieško
NORIME PIRKTI Kanarkas, patinus ir pataites, papugas, lovebirds, taipgi visokių kitų rūšių paukštus.
New City Pet Shop - 5120 So. Ashland Avenue HEMlock 7673.

FURNISHED ROOMS-TO RENT

Gyvenimui Kambariai
KAMBARYS ANT RENDOS DEL vyrų, su valgiu, visi patogumai, geria transportacija. 1010 W. 69 St., Tel. Normal 5842.

TO RENT-WANTED

Ieško Renduoti
KAMPINE KRAUTUVE rendai. Gera grosernė ir Meat Market. Lietuvių apylinkė. 3101 So. Halsted

REAL ESTATE FOR SALE

Namai-Zemė Pardavimui

REAL ESTATE BARGENAS
PALIKIMUI IŠLYGINTI
Išpildiniai padarė žemą kainą 2 aukštų mūrui, kurs vartojamas kaip 4 po 3 kambarius latakai. Rečiaus si-lima, beismentas, rendos \$60 i metus, 6853 S. Grati St. Atiduomas tik už \$2500
Apžiūrėjimas pagal Susitarim. SIMS OF MCCLUNS
217 W. 63rd Street
Went. 1845

MODERNUS 2 FLATŲ NAMAS Maplewood arti 67th St., 5 ir 5, štymo šiluma, 2 karam garažas. Kaip naujas. Kaina \$9250.
MANOR REALTY CO., 2532 W. 63rd St. Hemlock 8300

WAUKEGAN, ILLINOIS, šešių apartamentų mūro namas pardavimui; 2 total, 50X300 kiekvienas. South Side, 1425 Tent. St.

PARDAVIMUI — 3 AUKŠTŲ mūro namas, susideda iš 7 apartamentų. Parduos pigiai iš priekšties ligos. 913 W. Culbertson Street. (20th St.) arti Halsted Street.

</

NIEKAS ŠIA RAMIA ISTAIGA NESINAUDOJA — TIK TIE, KURIE TEN ILSISI

Pasidairius Po Lietuvių Tautiškas Kapines

Aukštam kalnelyj, kame kitą syk niuksojo šimtmetis ažuolynas — dabar gi yra puošnus mirusiųjų "miestas", kuris vadinasi Lietuvių Tautiškomis Kapinėmis, su aukštais ir brangiais paminklais ir gražiai papuoštais kapais.

Visiems jie gieda

Trejetas dešėtkų metų atgal daugelis Chicago ir apylinkės lietuvių visai nesvajoję, kad tokiam ažuolyne ir gražiam gamtos prieglobstyj, tarp kalnelių ir pakelvių atsiras lietuvių kampelis, jų amžina poilsio vieta ir kad jį lankys tukstančiai lankytojų, o sparnuoti giesmininkai giedos kaip lankytojams, taip ir tiems, kurie jau ramiai sau miega.

Ne tik lankytojams šių puošnių kapinių, bet ir praeinančiam pro šalį daro gražų įspūdį, o sumanytojams ir steigėjams yra dar smagiau, kad jų pastangos davė gerus vaisius. Atėjus liudnai valandai, žmonai yra daug prieinamiau, patogiau, nežiurint kokių pažiūrų gyvas budamas buvo — ar religinių, ar laisvų, ar partinių, ar ne. Visi yra priimami lygiai, o biednieji dagi su nužeminta kaina.

Ir priešai ilsisi

Dar reikia prisiminti, kad čia ramiai ilsisi dagi buvę šių puošnių kapinių dideli priešai. Kai juos patiko liudna valanda, tai jie žmonai susirado ramią vietą, atsisakyę nuo šio neteisingo ir vargingo pasaulio.

Kiekvienam išmūš valanda

Nors mes nei vienas netoriame skintis su gyvybe, nežiurint kokis mūsų gyvenimas būtų, ar tai darbininko sunki buklė, ar tai gerai ar prasciau pasiturinčio, vistiek ateis ta liudna valanda, kada turėsime užmerkti akis amžinai. Tad yra daug naudingiau iš anksto pasirūpinti sau tinkamą vietą puošnioje Lietuvių Tautiškosse Kapinėse. Labai daug yra atsitikimų, kad neapsirūpinus iš anksto ir patikus liudnai valandai šeima buna per daug išnaudojama, o velionis nuvežamas tenai, kame jokių būdų pats nebutų sutikęs.

Apsirūpinus gi iš anksto Lietuvių Tautiškosse Kapinėse, kame yra daug pigiau ir galima atsisteisti lengvais išmokėjimais, kiekvienas tikrai žinos kame bus jo amžinas poilsis ir kol gyvas dažnai atsilankys, o gal ir papuoš pagal savo norą ir išgales, kaip daugelis jau yra tai padarę.

Patys savininkai tvarko

Lietuvių Tautiškomis Kapinėmis nesinaudoja joks trustas nei jokie kiti asmenys — jomis naudojasi tik tie, kurie jose ramiai ilsisi. Už tai Lietuvių Tautiškos Kapinės ir tapo gražiausios Chicago ir yra tvarkomos pačių kapinių savininkų pagal jų geriausius norus ir supratimą. Kiekvienas centas eina kapinių naudai.

Nuolat gerina

Štai dar tik pora metų kaip tapo pastatyta graži, moderniška kapinių koplyčia. Dabargi baigiamas įrengti šešių kambarių moderniškas namas su visais vėlesniais technikos patogumais kapinių prižiūrėtojui. Tad patartina visiems prisidėti prie tos lietuvių šeimynos, kuri kelia lietuvių vardą ir garbę.

X. Š.

REM KITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Kiekvienam Ji Pagelbėdavo, Nei Vieno Neatstumdavo

Nežiurėdavo ar draugas, ar pažįstamas, ar nepažįstamas

Yra buvę daug žmonių, kurie užsitaravo garbės, bet ne taip kaip velionė M. Jurgelionienė. Jinai nesirūpino tiek savim, kiek savo draugais, pažįstamais, ir nepažįstamais.

Jeigu kas ateidavo į "Naujienas", ji tuoj prieidavo ir prakalbėdavo, ir klausdavo kas atsitiko. Ji kiekvienam atsitikime duodavo gerus patarimus. Jeigu pati negalėdavo pagelbėti, tai pačiupusi telefoną pašaukdavo vieną įstaigą, ir antrą, ir trečią iki surasdavo vietą, kur bėdą būdavo galima išlyginti.

Rupinosi bedarbiais

Kuomet Chicago dar nebuvo įvesta pašalpa, ir bedarbiams tekdavo vaikščioti pustuogiams. M. Jurgelionienė tuojau ėjo jiems į pagalbą. Atsišaukdavo per "Naujienas" vartotų rubų ir avalinės tiems tvarko prispaustiems žmonėms.

Kai kokios nelaimingos moterėlės susilaukdavo kūdikio, ir negalėdavo jo auginti, tai vėl Jurgelionienė ieškodavo močiutės, kuri kūdikį norėtų paimti už savo, ir paprastai kūdikiui atrodavo gerą močiutę.

Savim nesirūpino

Visiems ji darė geradėjystes, o pati sau mažai ką duodavo. Su visais labai maloniai apsieidavo. Galėdavo daug kalbų gerai kalbėti, ir visiems patardavo, ir iš nei vieno neėmė atlyginimo. Ji nebūdavo nuolat "beauty shopose", nesipirkdavo puošnių suknių, visą savo darbą, laiką, ir net pinigų vis pašvėsdavo kitiems. Jinai užsitaravo pagarbos ne vien nuo Chicago, bet ir visos Amerikos ir Kanados lietuvių.

Visi jos pasigenda

Tą parodo praėjusio ketvergto "Naujienose" — iš tų raštų galima matyti kiek mes velionės pasigendame. Tą taipgi parodo paminklas, kurį atidengėm sekmadienį velionėi Tautiškosse Kapinėse. Daug ten mūsų susirinko, nežiurint, kad oras buvo labai blogas.

Niekad Marijos Jurgelionienės neužmiršim, visuomet jos atmintį gerbsim.

Joe Woski

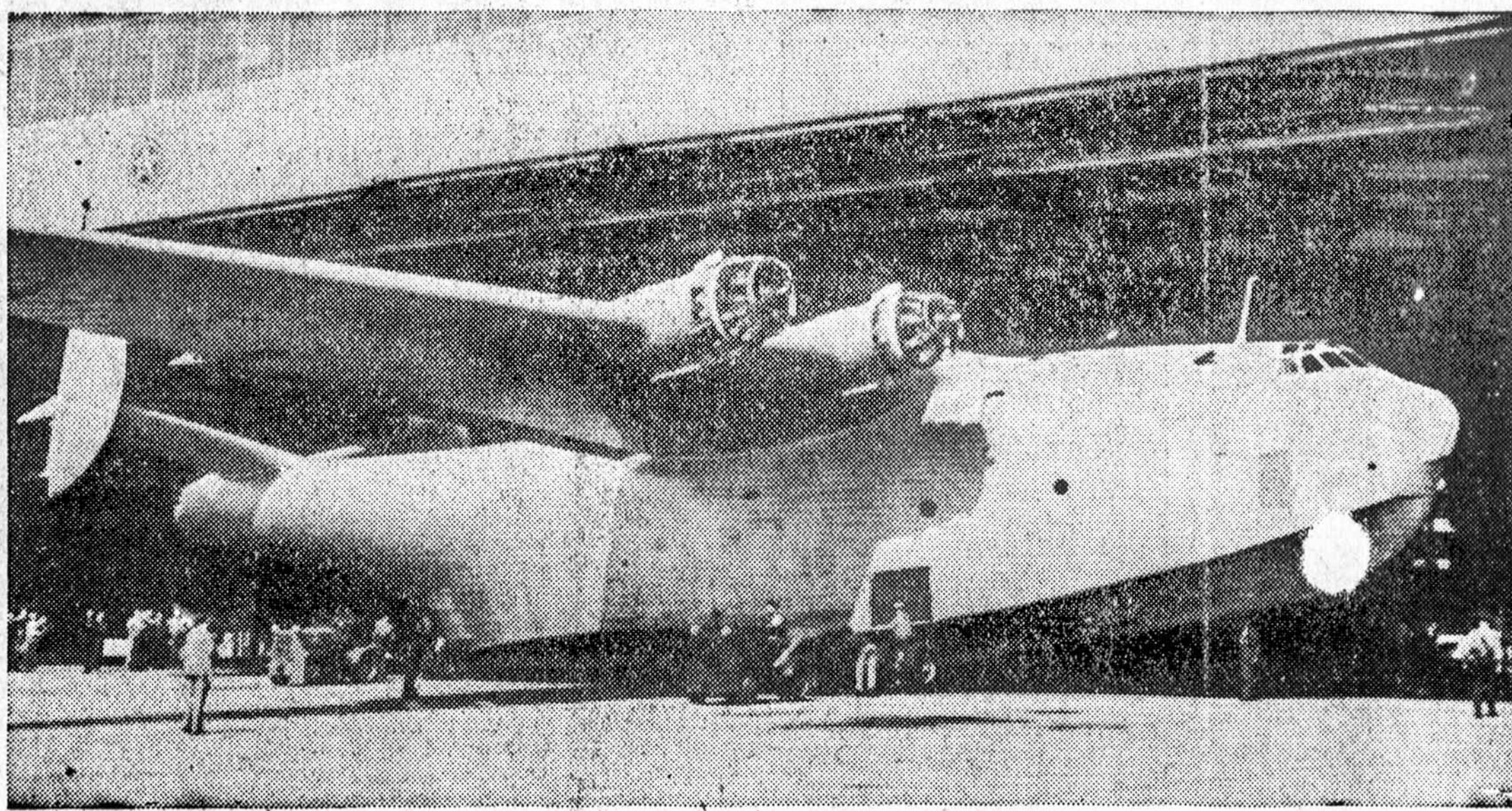
Augustai Sugrižo Prie Pareigų

Padarė Virš 7,000 Mylių Kelionę

Prie pareigų "Naujienose" yra sugrižęs p. Kastas Augustas, "Naujienų" redaktoriaus pavaduotojas, ir p. Julija Augustas, raštinės vedėja ir knygvėdė.

Pereitos savaitės pabaigoj, jie parvyko iš mėnesio atostogų. Apsuko visą eilę vakarinių valstijų, buvo Kanados Rockies kalnuose, Oregone, Californijoje, ir Utah valstijose. Padarė virš 7,000 mylių kelionę automobiliu. Kartu važiuavo p. Edith Rimkienė ir Al Augustas, studentas iš Ann Arbor, Mich.

BAIGIAMAS PASAULIO DIDŽIAUSIAS LEKIANTYSIŠ LAIVAS

Laivyno XPB2M, didžiausias pasaulio lekiantysis laivas, išriedinamas iš dirbtuvės angaro Baltimorėj, ir prirengiamas išbandymo skridimams. Lėktuvas sveria 70 tonų ir jis galės nulekti ir parlėkti iš Europos be sustojimo.

Ruošėsi Dukters Vestuvėms; Staigiai Mirė

Ona Graviene; Laidojama Ketvirtadienį

BRIGHTON PARK. — Onai Gravienei nebuvo lemta sulaukti savo vienintelės dukters Julijos vestuvės.

Kaip ir kiekviena motina, taip ir ji rupinosi apie tas vestuves, darė planus, joms ruošėsi, ir pasislėpusi kambaryje, kaip kiekviena motina, kartais gal ir paverkdavo.

Bet sekmadienį, kaip jau buvo pranešta "N-ose", ji mirė. Netikėtai gavo kraujo pagrudimą smegenyse ir pasikankinęsi apie valandą laiko užbaigė gyvenimą.

Buvo Waukeganietė

Velionė iš namų buvo Nanor-tonaitė, su šeima daug metų gyveno Waukegane, ir Chicago persikėlė tik keli mėnesiai atgal. Su vyru Jokubu užlaikė buvusius "Smith Palm Gardens" adresu 4177 Archer avenue.

Apart vyro, velionė paliko dukterį Juliją, ir jos sužieduotą, Prana Zelis. (Jų vestuvės buvo rengiamos spalio 26-tai).

Velionė bus palaidota ketvirtadienio rytą šv. Kazimiero kapinėse, iš J. Liulevičiaus koplyčios, 4348 South California ave. Laidotuves tvarko Antanas M. Phillips.

Smetona Sako, "Negalima Hitleriu Tikėti"

Ginasi "Nesąs Pro-Vokiškas".

Antanas Smetona, pasikalbėjęs su "Daily Times" reporteriu, pareiškė, "kad Lietuva negali Hitleriu pasitikėti. Hitleris sakė, kad Lietuvos neokupuos, o okupavo."

Hitleris siūlė Lietuvai didelius žemės plotus, "bet Lietuva nori tik tai, kas jai priklauso."

Dėl užmetimų, kad budamas Lietuvos prezidentu įsai vedė pro-vokišką politiką ir čia Amerikoje bando sukelti pro-nacišką sentimentą Amerikos lietuvių tarpe, Smetona pareiškė, kad "tai piktai prasimanymai".

"Už Demokratiją".

Visose savo kalbose Amerikoje, Smetona nurodė "Times" reporteriui, "įsai kalbėjo už demokratinę tvarką".

Pasikalbėjimą padarė "Times" redakcijos narys, Edward Uzmack.

Lietuvaite Milionieriaus Orton'o Žmona

Figuruoja Divorso Byloj.

Ta 35 metų gražuolė Mrs. Philo A. Orton, prieš kurią šiomis dienomis jos 68 metų amžiaus milijonierius vyras iškėlė divorso bylą (tai vienas iš tų turtuolių skandalų, kurie plačiai aprašomi amerikiečių spaudoje) yra lietuvaitė.

Ji lietuvių rašytojose beveik nežinoma. Tik pereiną rudenį netyčiomis susipažino su vienu lietuvių vienuoliu klube ir patyrusi, kad h'ž'kelių dienų tam pačiam klube lietuviai rengia priėmimą "liuosyk neseniai iš Lietuvos" pagrižusiam J. V. pasiuntiniui Owen J. C. Noremui, ji pareiškė norą atsilankyti. Priėmimo ji sėdėjo prie to paties stalo su jūsu korespondentu.

Augustas Lietuvoj.

Mrs. Orton visą vakarą kalbėjo apie savo lietuvišką kilmę ir skundėsi, kad gyvenimo aplinkybės neleidžia jai artimesniuose santykiuose su lietuvišiais gyventi. Ji visiškai lietuviškai gana gerai kalbėjo. Nors vengė per daug savo praeitį paliesti, buvo galima suprasti, kad ji augusi Lietuvoje.

Chicagos Opera Statys 8 Naujus Veikalus

Pakartos 10 iš pereito sezono

Naujoji Chicagos opera žada daug naujienų Chicago publikai. Iš pereito sezono pakartos 10 operų, bet pastatys ir 8-ias naujas, tarp jų "Daughter of the Regiment", "Kaukių Balį", "Othello" ir labai mėgiamą operą "Faustą".

Keituose naujų operų pastatymuose dalyvaus ir lietuvių žvaigždė iš Metropolitan operos, Anna Kaskas (Katkauskaitė).

Viso opera pastatys 26-ias operas.

Jau parduoda bilietus

Bilietai jau dabar parduojami specialėms rezervuotoms vietoms. Sezoniniai bilietai yra 10% pigesni už reguliarius. Juos galima gauti kambaryje 460, operos rumuose.

Operai šimet dainuos tas pats choras, kuris gerai pasirodė pereinamais metais. Jis susideda iš imtinai iš jaunų Chicagos dainininkų, Amerikoje gimusių ir Amerikoje lavintų. Chorą veda Kurt Herbert Adler. Generalis operos muzikalis direktorius yra Giovanni Martinelli.

Konkursas

Jauni lietuviai dainininkai, kurie nori įsigauti į operą, turi

proga tai padaryti, dalyvaudami operos rengiamam jaunų dainininkų konkurse. Aplikacijos dar priimamos. Reikia jas pasiųsti Opera Auditions Committee, opera rumuose. Laimėję dainininkai gaus progą dainuoti operoje, lankyti visų operų repeticijas ir pamatyti visus pastatymus.

GIMIMAI CHICAGOJE

BELAUSKAS, Sylvia B., 5127 South Hermitage Avenue, gimė rugsėjo 13, tėvai: August ir Stella.

POCIUS, Edward W., 2146 North Dayton Street, gimė rugsėjo 15, tėvai: Edward ir Genevieve.

RUDGALVIS, 10832 South Forest Avenue, gimė rugsėjo 3, tėvai: Joseph ir Flora.

SUBAITIS, Kenneth C., 4201 South Western Avenue, gimė rugsėjo 7, tėvai: Stanley ir Edith.

"Tikybos Savaitė"

Miesto majoras Kelly išleido proklamaciją paskirdamas septynias dienas, pradedant vakar, "Tikybinės apšvietos savaitę". Per tą laiką tikybinės organizacijos rengs įvairius programas ir pamaldas.

VAKAR CHICAGOJE

● Dėl gilių senatvės mirė T. M. Hoynes, garsus Chicagos advokatas ir jų draugijos prezidentas, 561 Surf street. Jisai buvo 98 metų amžiaus. Pasiitraukė iš praktikos 1933.

● Tėvai ir policija Chicagoje ieško dviejų mergaičių, pabėgusių iš namų jau antru kartu. Jos yra 17 m. Shirley Schneider ir 16 m. Eileen Sheehy, abi Senn mokyklos mokinės.

● Ties 6207 So. Richmond street, piktdariai atėmė \$14 nuo Albert Weiss, gyvenančio tuo adresu, ir pasiėmė ir jo automobilį, kuriame jis sėdėjo su savo mergina.

● Nukritęs nuo namo adresu 3138 Lincoln avenue, užsimušė 62 metų murininkas, John Bogetch, 3010 S. Wells street. Buvo 62 metų amžiaus.

● Chicagoj dabar vyksta American Bankers Association suvažiavimas. Dalyvauja apie 5,000 bankierių iš visų Amerikos dalių.

● Vyras Warren Meyer iš Lansing, Mich., atvyko Chicago savo žmonos ieškoti. Ji pabėgo gegužės mėnesį. Sako, "tūrėjo per daug liuso laiko ir per daug 'muvių' prisižiūrėjo."

LIETUVIAI ARMIOJE

Armija šią savaitę paima metams ar daugiau karinės prievolės šiuos lietuvių:

Frank A. Slykas, 6955 South Maplewood avenue
Edward Krischunas, 7130 S. Campbell avenue
Raymond R. Stasukaitis, 6720 South Campbell avenue
John S. Petros, 2503 East 71st street

Edward E. Baltušis, 4200 So. Mozart street

Edward L. Lapinskas, 2423 West 67th street

Michael J. Adams, 6726 So. Maplewood avenue

Edward Stancik, 4747 South Ada street

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Žuvo Penki Žmonės

Prie Division ir Damen "hit-and-run" vairuotojas mirtinai suvažinėjo 35 metų chigagietį, Edward O. Zawistowski, adresas nežinomas. Policija ieško jo giminaičių.

Kitose nelaimėse žuvo:
68 m. John Meeks, iš New Brunswick, N. J., prie Randolph ir Outer Drive;
46 m. Wenzel Havlicek, 2010 Blue Island avenue, prie Joliet Road, Western Springs, Ill.;
61 m. Ignace Onchak, 4645 S. Winchester prie 45th ir Ashland;
37 m. Alfred Gray, 5326 Blackstone avenue, prie 40th ir Cicero.

(Vakar Chicagoj prasidėjo "Mandagumo" Savaitė", kurios tikslas yra priminti chigagiečiams, kad atsargus važiauvimas mandagumas motoristams sumažina nelaimių skaičių.)

Britų Misija Chicagoje

Vakar Chicagon karo dirbtuves apžiūrėti atvyko britų misija, atstovaujanti Anglijos pramonininkus ir darbininkus. Percy Lister, misijos vadas, pareiškė spaudai, kad "atvažiavome žiūrėti, o ne mokinti ir pamokslus sakyti".

Misijos narių tarpe yra Will Lawther, Anglijos United Mine Workers prezidentas.

BROOKLYNAS LAIMEJO NACIONALINĖS LYGOS ČAMPIJONATA

Brooklyn Dodgers komanda džiugauja po to, kai ji laimėjo Nacionalinės lygos beisbolo čempionatą. Už savaitės jie susitiks su Amerikos lygos čempionais, New York Yankees, ir loš už pasaulinį titulą. Lošėjams džiugauti, matyt, padeda ir žinojimas, kad iš čempionato lošimų, vadinamų "World Series", kiekvienas užsidirba nuo penkių iki aštuonių tukstančių dolerių "ekstra".